

Project
- The Magic of Synergies -

Ref. No CB007.2.12.002

РАЗВОЈ ЗАЈЕДНИЧКОГ ПРОГРАМА ОДРЖИВОГ ТУРИЗМА У ПРЕКОГРАНИЧНОМ ПОДРУЧЈУ ЕЛИН ПЕЛИН И ЛЕСКОВАЦ

- Е-водич о финансирању из ЕУ за сектор туризма (2014-2020) -

Место: Елин Пелин и Лесковац

Датум: Јун 2021.

ОДРИЦАЊЕ ОДГОВОРНОСТИ

Ова публикација је направљена уз помоћ средстава Европске уније кроз Интеррег-ИПА Програм прекограничне сарадње Бугарска-Србија под бројем CCI No 2014TC16I5CB007. Јединствено одговорно лице за садржај ове публикације је општина Елин Пелин и ни на који начин не може бити тумачен као став Европске уније или Управљачког тела програма.

ОПШТИНА ЕЛИН ПЕЛИН

**Centar za razvoj Jablaničkog
i Pčinjskog okruga**

Овај пројекат суфинансира Европска унија кроз Интеррег-ИПА Програм прекограничне сарадње Бугарска - Србија.

Овај електронски водич за европско финансирање туризма припремљен је у оквиру пројекта „Магија синергија“, у реализацији уговора бр. СВ007.2.12.002, као део програма прекограничне сарадње Interreg Бугарска-Србија.

**Текст је припремљен у периоду мај 2021 - јун 2021.
Бугарска, Софија, 2021**

Садржај

I. Увод.....	4
1. Сврха е-водича.....	4
2. Циљна публика	4
3. Смернице за рад са е-водичем.....	5
II. Презентација могућности за европско финансирање туризма	10
1. Европски фонд за стратешка улагања	10
2. Европски фонд за регионални развој.....	11
3. Кохезиони фонд.....	13
4. Европски социјални фонд.....	14
5. Европски пољопривредни фонд за рурални развој	16
6. Европски фонд за поморство и рибарство	17
7. LIFE.....	19
8. HORIZONT 2020.....	21
9. COSME	24
10. Програм Креативна Европа	26
11. Erasmus +	28
12. Запошљавање и социјалне иновације (EaSi).....	31
13. IPARD II програм Републике Србије.....	33
III. Примери за различите програме	37
IV. Закључак.....	56
VI. Референце.....	56

I. Увод

Овај приручник је припремљен у оквиру пројекта „Магија синергије“. Водећи партнер у пројекту је општина Елин Пелин, Бугарска. Партнери на пројекту су Туристичка организација Лесковац, Република Србија и Развојни центар - Јабланица, Пчињски округ, Република Србија.

Међу циљевима пројекта су:

- Стварање синергијског ефекта заједничког утицаја учесника на пољу повезивања фестивала, развоја заједничких политика за развој туризма и нових туристичких производа у прекограничном региону Елин Пелин и Лесковац;
- Спровести маркетиншке активности усмерене на туроператоре и пружаоце туристичких услуга ради промоције нових заједничких туристичких производа (нови фестивали);
- Повећати капацитет учесника у прекограничном региону Елин Пелин и Лесковац да примене модел за одрживи развој туризма разменом најбољих пракси, искуства и знања.

1. Сврха е-водича

Сврха овог е-водича је пружити онима који су заинтересовани за стварање туризма на прекограничној дестинацији Елин Пелин - лесковачка страна корисне и практичне информације и смернице за могућности европског финансирања идеја и пројеката, контактирати одрживи развој Елин Пелин Лесковац као атрактивна туристичка програмска дестинација. Управа не представља конкретан програм одобрен за финансирање током вишегодишњег финансијског оквира 2014-2020.

Водич се може посматрати као корак-по-корак алат у процесу одабира и пријављивања за финансирање Европске уније за одређени програм, као и водич за брзо и лако идентификовање одговарајућих програма, а може се пријавити за финансирање од различитих заинтересованих страна . - од приватних предузећа, преко јавних институција и нетачних организација, до појединаца.

2. Циљна публика

Сврха овог е-водича је пружање заинтересованим странама у развоју туризма у прекограничној дестинацији Елин Пелин - Лесковац корисних и практичних информација и смерница за могућности европског финансирања идеја и пројеката који се односе на одрживи развој Елин Пелин - Лесковац као атрактивна туристичка дестинација. Е-водич представља програме одобрене за финансирање током вишегодишњег финансијског оквира 2014-2020.

Водич се може видети и као корисно средство за рад у процесу избора и аплицирања за средства из Европске уније у оквиру одређеног програма, као и као водич за брзо и лако идентификовање одговарајућих програма за које се различите заинтересоване стране могу пријавити за финансирање - од приватних предузећа, преко јавних институција и невладиних организација, до појединаца.

3. Смернице за рад са е-водичем

Информације о европском финансирању туризма за период 2014-2020 у овом водичу представљене су на начин који олакшава и чини погоднијим рад са разноликошћу података, јер презентација сваког програма следи доле представљену структуру:

- Који је одговарајући програм
- Ко може да се пријави за то
- Које су активности за које се може применити финансирање
- Када и како се пријавити
- Какво је финансирање као врста и ниво

Да би се брже оријентисали међу многим програмима, у наставку је табела која резимира ко се може пријавити за који програм. Идентификовање програма за које се предузеће, организација, институција или појединац може пријавити, први је корак у процесу избора и аплицирања за европско финансирање. Тада се морају идентификовати релевантни позиви за подношење понуда / тендера / пријава, као и конкретни документи и обрасци за позиве који се детаљно испитују. Ови документи и обрасци се добијају уз сваки позив у облику информативног пакета или „приручника“ са саветима о томе како припремити и предати предлог / понуду / пријаву. За неке програме, посебно прекограничне и трансевропске програме, корисно је или је потребно сарађивати са партнерима, а многе веб странице програма нуде могућност тражења партнера када је то потребно. Последњи корак у процесу одабира и пријављивања за програм је благовремено подношење предлога / понуде / пријаве.

Читаоци овог водича треба да размотре различите врсте финансијске подршке коју Европска унија може да пружи. То су такозвана директна и индиректна финансирања. Европска унија обезбеђује директно финансирање путем грантова или индиректно финансирање путем финансијских посредника. Бесповратна средства се подnose путем посебних позива за подношење предлога пројеката. У већини случајева, ови грантови суфинансирају пројекте који се односе на циљеве политике ЕУ, попут побољшања европске сарадње у истраживању или образовању. Међу главним карактеристикама бесповратних средстава су следеће:

- Корисници имају резултате својих активности.
- ЕУ ни под којим условима не може два пута финансирати исте трошкове (правило некумулативног гранта).
- Бесповратна средства се не могу доделити за акције које су већ завршене (правило о ретроактивној забрани).

LIFE			+												
LIFE – NCFF			+												
LIFE - PF4										+					
HORIZONT 2020 – MSCa	+														
HORIZONT 2020 – LeIT	+														
HORIZONT 2020 – Reflective	+														
Horizont 2020 - инструмент за мала и средња предузећа										+					
COSME – Приступ										+					
COSME – Туризам															
COSME – EfE			+												
Програм Креативна Европа – TCP												+			
Програм Креативна Европа - Европске мреже							+								
Програм Креативна Европа – ECOC							+								
Erasmus + мобилност									+						
Erasmus + Мастерс													+		
Erasmus + други			+										+		
Запошљавање и социјалне иновације (easi) – Progress			+												
Запошљавање и социјалне иновације (eaSI) – EURES								+					+	+	
Запошљавање и социјалне								+		+					+

иновације (eaSI) – Финансијски														

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

II. Презентација могућности за европско финансирање туризма

1. Европски фонд за стратешка улагања

Шта је то?

Као иницијатива коју је заједнички покренула Европска комисија и ЕИБ Група (Европска инвестициона банка и Европски инвестициони фонд), Европски фонд за стратешка улагања (EFSI) има за циљ да помогне у решавању тренутног недостатка улагања у ЕУ мобилизацијом приватног финансирања за стратешке инвестиције. EFSI између осталог може подржати:

- Стратешка инфраструктура, укључујући дигиталну, транспортну и енергетску
- Образовање, истраживање, развој и иновације
- Развој енергије из обновљивих извора и ефикасност ресурса
- Мала предузећа и предузећа са средњом тржишном капитализацијом

Ко се може пријавити?

Сва правна лица (било које јавно тело, компанија, посебно SME, истраживачке организације, универзитети, невладине организације, туристички кластери, итд.) Путем финансијских посредника.

Које су активности за које се може применити финансирање?

Било која врста корисних трансакција или инвестиција за развој правних активности (SME). Широм Европске уније, укључујући прекограничне пројекте (без географских квота). Такве активности могу се, на пример, усредсредити на:

1. Путна инфраструктура (регионални аеродроми, луке итд.)
2. Енергетска ефикасност за хотеле и туристичка одмаралишта
3. Обнова напуштеног индустријског земљишта за рекреативну употребу
4. Споразуми о финансирању SME у области туризма
5. Успостављање „инвестиционих платформи“ (IP) за туризам

Када и како се пријавити?

Пријаве за зајмове или банкарске гаранције подnose се финансијским посредницима (комерцијалне банке, итд.) Уз подршку EFSI.

Шта је финансирање као врста и ниво?

Тип и ниво EFSI финансирања варирају. Доприноси EFSI-а и ESIF-а (Европски

структурни и инвестициони фондови) могу се објединити на нивоу пројеката, финансијских инструмената и инвестиционе платформе.

2. Европски фонд за регионални развој

Шта је то?

Европски фонд за регионални развој (ERDF) један је од пет „европских структурних и инвестиционих фондова“ (ESIF) 10. Према правилима ESIF-а, свака држава чланица мора да изради стратешки план у којем се наводе њени циљеви и инвестициони приоритети за употребу ових фондова за период 2014-2020. Једном када запажања Европске комисије буду адекватно узета у обзир, овај план постаје „Споразум о партнерству“. Државе чланице такође морају да саставе „Оперативне програме“ разлажући приоритете наведене у Споразуму о партнерству на конкретне акције. „Оперативне програме“ (OP) спроводе управљачка тела која су успоставиле државе чланице (на националном, регионалном или другом нивоу).

ERDF има за циљ јачање економске и социјалне кохезије у Европској унији исправљањем неравнотеже између својих региона. Може пружити суштинску подршку за побољшање конкурентности и квалитета туризма на регионалном и локалном нивоу, посебно у подручјима која пропадају (индустријска / рурална) или онима која пролазе кроз урбану обнову.

Подршка ERDF-а може ићи на 11 „тематских циљева и инвестиционих приоритета“ у складу са приоритетима политике Европа 2020. Вероватно су најрелевантнији за туристички сектор:

- Истраживање и иновације (бр. 1)
- Информационе и комуникационе технологије (бр. 2)
- Конкурентност малих и средњих предузећа (бр. 3)
- Прелазак на ниско-угљеничну економију (бр. 4)
- Заштита животне средине и ефикасност ресурса (бр. 6)
- Запошљавање и подршка мобилности радне снаге (бр. 8)
- Образовање, вештине и целоживотно учење (бр. 10)

ЕРДФ не подржава само регионалне и националне програме у државама чланицама. Такође финансира „Европску територијалну сарадњу“ (ЕТС) која покрива програме прекограничне сарадње (познате као Интеррег А), 11 програма транснационалне сарадње (познате као Interreg Б, између региона из неколико држава чланица ЕУ - видети доле) и међурегионални програми сарадње (познати као Интеррег Ц, који раде на паневропском нивоу). Штавише, ЕТС може допринети „Макрорегионалним стратегијама“

Ко се може пријавити?

Сва правна лица (било које јавно тело, компанија, а посебно SME, истраживачке организације, универзитети, невладине организације, туристички кластери)

Које су активности за које се може применити финансирање?

На пример, ови програми могу подржати:

- истраживања у вези са туризмом, технолошки развој и иновације, укључујући услужне иновације и кластере (инкубатори туристичких услуга, живи лабораторији, демонстрацијски пројекти, ...)
- развој ICT производа везаних за туризам (апликације, рударење подацима, ...)
- развој иновативних туристичких услуга, посебно у фаворизованим и периферним регионима са неразвијеним индустријским структурама и снажно зависним од туризма (нови пословни модели, експлоатација нових идеја, ...)
- развој производа и услуга са високом додатом вредношћу на нишним тржиштима (здравствени туризам, туризам за старије особе, културни и екотуризам, гастрономски туризам, спортски туризам итд.) мобилизацијом специфичних локалних ресурса и стога доприносом паметној регионалној специјализацији
- груписање активности између различитих туристичких индустрија, као и креативних индустрија, ради диверзификације регионалних туристичких производа и продужења туристичке сезоне (нпр. у наутичкој и наутичкој индустрији, као и у индустрији крстарења).
- активности које повезују приморске регије са залеђем ради интегрисанијег регионалног развоја
- мере за побољшање енергетске ефикасности и коришћења обновљивих извора енергије међу туристичким SME
- заштиту, промоцију¹⁴ и развој природних и културних туристичких добара и сродних услуга
- инфраструктура културног и одрживог туризма малог обима¹⁵

- мере у корист предузетништва, samozapošljavanja и стварања предузећа као и интернационализације туристичких SME и кластера
- стручно оспособљавање, надоградња вештина

Када и како се пријавити?

Треба провјерити конкретне доступне ERDF програме како би се осигурало да пројекат испуњава критеријуме за одабир и инвестиционе приоритете. Треба се придржавати процедура за пријаву релевантног органа управљања (неки су у току, поступак други прихвата пријаве само у одређено време).

Управљачко тијело може пружити информације и савјете за сваку фазу пројектне пријаве.

За зајмове или банкарске гаранције треба поднети захтев финансијским посредницима (комерцијалне банке, итд.), Уз помоћ JEREMIE-а.

Шта је финансирање као врста и ниво?

- Врста и ниво финансирања варирају у различитим програмима, у зависности од потреба и избора сваке државе чланице. Додела из ERDF-а може се додијелити путем грантова појединачним примаоцима и конзорцијумима; зајмови, ризични капитал и кредитне гаранције путем финансијских инструмената¹⁶; или јавне набавке (за услуге подршке, студије изводљивости итд.). За грантове, максимална стопа суфинансирања износи 50% за најразвијеније регионе, 60% за транзиционе регионе (и у изузетним случајевима 80%) и 85% за мање развијене регионе.

3. Кохезиони фонд

Шта је то?

Кохезиони фонд (CF) је један од пет „европских структурних и инвестиционих фондова“ (ESIF). Према правилима ESIF-а, свака држава чланица мора да изради стратешки план који указује на циљеве улагања у циљеве 2014-2020 за коришћење ових фондова. Једном када запажања Европске комисије буду адекватно узета у обзир, овај план постаје „Споразум о партнерству“. Државе чланице такође морају да саставе „Оперативне програме“ разлажући приоритете наведене у Споразуму о партнерству на конкретне акције. „Оперативне програме“ (OP) спроводе управљачка тела која су успоставиле државе чланице (на националном, регионалном или другом нивоу).

Да би се смањиле економске и социјалне разлике и промовисао одрживи развој, Кохезиони фонд је усмерен на државе чланице чији је бруто национални доходак (БНД) по становнику мањи од 90% просека ЕУ21. У складу са потребама улагања и инфраструктуре специфичним за сваку чланицу, CF може подржати

- Инвестиције у животну средину, укључујући области повезане са одрживим развојем и енергијом које представљају еколошке користи²²
- Трансевропске транспортне мреже (TEN-T) у области саобраћајне инфраструктуре

Ко се може пријавити?

Сва правна лица (било које јавно тело, компанија, а посебно мала и средња предузећа, истраживачке организације, универзитети, невладине организације, туристички кластери итд.)

Које су активности за које се може применити финансирање?

Они зависе од потреба сваке државе чланице која испуњава услове као што је дефинисано у њеним оперативним програмима.

Када и како се пријавити?

Треба провјерити одређене доступне програме како би се осигурало да пројекат испуњава критеријуме за одабир и инвестиционе приоритете. Треба се придржавати процедура за пријаву релевантног органа управљања (неки имају поступак који је у току, други прихватају пријаве само у одређено време). Управљачко тијело може пружити информације и савјете за сваку фазу пројектне пријаве.

Шта је финансирање као врста и ниво?

Дотације. Ниво финансирања наведен у позивима које су припремили органи управљања. Максимална стопа суфинансирања: 85%.

4. Европски социјални фонд

Шта је то?

Европски социјални фонд (ESF) један је од пет „европских структурних и инвестиционих фондова“ (ESIF) ²⁵. Према правилима ESIF-а, свака држава чланица мора да изради стратешки план који указује на циљеве улагања у циљеве 2014-2020 за коришћење ових фондова. Једном када запажања Европске комисије буду адекватно узета у обзир, овај план постаје „Споразум о партнерству“. Државе чланице такође морају да саставе „Оперативне програме“ (OP) разлажући приоритете наведене у Споразуму о партнерству на конкретне акције. Ови оперативни програми могу обухватати читаве државе чланице и / или регије или бити програми сарадње који укључују више од једне земље. „Оперативне

програме“ спроводе управљачка тела која су успоставиле државе чланице (на националном, регионалном или другом нивоу).

ESF посебно тежи побољшању запошљавања и (радничке) мобилности, као и нивоа професионалних квалификација у ЕУ.

Ко се може пријавити?

Сва правна лица која послују на тржишту рада или у области образовања и обуке (нпр. Мала и средња предузећа, привредна комора, синдикална организација, фондација, НВО итд.).

Које су активности за које се може применити финансирање?

Прихватљиве акције наведене су у „Оперативним програмима“ које је припремила свака држава жар. У зависности од њиховог избора, средства из Европског социјалног фонда могу се, између осталог, користити за:

- обука радника за помоћ компанијама које се морају носити са реструктурирањем или недостатком квалификованих радника
- оспособљавање људи у потешкоћама и оних из угрожених група за стицање бољих вештина и послова
- подршка узајамном учењу, успостављање мрежа и ширење и промоција добре праксе и методологија у домену социјалних иновација

Већина акција је регионална или национална, али ESF такође може подржати транснационалну и међурегионалну сарадњу, у зависности од приступа дефинисаног у Оперативним програмима.

Када и како се пријавити?

Државе чланице ће управљати оперативним програмом ESF-а, који укључује промоцију могућности финансирања ESF-а, пружање специфичних информација и одабир одговарајућих пројеката.

Шта је финансирање као врста и ниво?

ESF даје грантове. Сви пројекти морају бити суфинансирани, са максималним доприносом ЕУ од 50% до 85% (у изузетним случајевима 95%) укупних трошкова пројекта, у зависности од релативног богатства региона („Развијеније регије“, „Прелазни региони“) “или, „Мање развијени региони “). Ниво финансирања варира у великој мери, у зависности од пројекта и Оперативног програма.

ESF такође може подржати акције путем финансијских инструмената, укључујући микрокредите и гарантне фондове.

5. Европски пољопривредни фонд за рурални развој

Шта је то?

„Европски пољопривредни фонд за рурални развој“ (EAFRD) има за циљ, између осталог, промоцију економског развоја у руралним областима. Средства за рурални развој додељују управљачка тела која именују државе чланице. У зависности од потреба и избора сваке државе чланице, подршка се може доделити:

1. диверзификација пољопривредника у непољопривредне делатности
2. развој непољопривредних SME у руралним областима и ангажованих у одрживом и одговорном туризму
3. рестаурација / надоградња културног и природног наслеђа села и сеоских пејзажа.

Ко се може пријавити?

- Било које физичко или правно лице активно у руралним подручјима (пољопривредник, шумарско предузеће, SME која послују у руралним подручјима и други)
- „Локалне акционе групе“ (LEADER - CLLD)

Које су активности за које се може применити финансирање?

Прихватљиве акције наведене су у националним и регионалним „Програмима руралног развоја“ (RDP) које су припремиле државе чланице. У зависности од избора, ови ППП могу да финансирају:

- акције стручног оспособљавања и стицања вештина (курсеви, радионице, подучавање и друге; на пример о томе како развијати сеоски туризам), демонстрацијске активности и информативне акције
- саветодавне услуге за помоћ пољопривредницима, газдинствима шума, другим управницима земљишта и малим и средњим предузећима у руралним областима да побољшају своје економске перформансе
- помоћ за покретање предузећа, као и улагања у непољопривредне активности у руралним подручјима (сеоски смештај, продавнице, ресторани, вођене туре, ...)
- израда и ажурирање планова за развој општина и села у руралним областима²⁸

- инвестиције за јавну употребу у рекреативну инфраструктуру, туристичке информације и туристичку инфраструктуру малог обима
- студије и инвестиције повезане са одржавањем, рестаурацијом и надоградњом културног и природног наслеђа села, сеоских пејзажа и места са високом природном вредношћу, укључујући сродне социо-економске аспекте, као и акције подизања свести о животној средини
- сарадња која укључује најмање два ентитета (стварање кластера и мрежа; сарадња међу малим оператерима у организовању заједничких радних процеса и дељењу објеката и ресурса и за развој и / или маркетинг туристичких услуга у вези са сеоским туризмом)

Када и како се пријавити?

Прво је потребно проверити који је орган управљања одговоран за програм, а који одговара локацији и обиму пројекта. Именовано управљачко тело објавиће на својој веб страници информације о подношењу захтева. Органи управљања наведени су на веб локацијама министарстава пољопривреде.

Шта је финансирање као врста и ниво?

EAFRD даје бесповратна средства са минималном стопом доприноса од 20%. Сваки „Програм руралног развоја“ који су припремиле државе чланице садржи табелу у којој је наведена одређена стопа доприноса EAFRD за сваку врсту операције. Тамо где је примењиво, ова табела посебно приказује стопу доприноса EAFRD-а за мање развијене регионе и за друге регионе. RDP такође дефинише оно што се сматра инфраструктуром малог обима. За акције сарадње, подршка је ограничена на највише 7 година.

6. Европски фонд за поморство и рибарство

Шта је то?

Замењујући Европски фонд за рибарство, Европски фонд за поморство и рибарство (EMFF) има међу приоритетима повећање запослености и територијалне кохезије у обалним и унутрашњим заједницама у зависности од риболова и аквакултуре. То би требало постићи до

1. промоција економског раста, социјалне инклузије, отварања радних места и подршка мобилности радне снаге у овим заједницама;
2. диверзификација активности у рибарству и у друге секторе поморске

економије.

Свакој држави чланици се додељује удео у укупном буџету Фонда у односу на величину њене риболовне индустрије. Затим саставља „Оперативни програм“, говорећи како намерава да потроши новац. Једном када програм одобри Комисија, на Управном телу које успоставља свака држава чланица (на националном или регионалном нивоу) је да га спроводи.

Органи управљања одговорни за имплементацију EMFF оперативних програма делегирају бројне задатке „Локалним акционим групама за рибарство“ (FLAG). Ова партнерства између актера у рибарству и других локалних приватних / јавних актера осмишљавају стратегије локалног развоја. FLAG-ови такође управљају буџетом за техничку и финансијску подршку спровођењу своје локалне стратегије путем одређених пројеката.

Према овим локалним стратегијама, доступно је финансирање посебно за културно рибарство и поморско културно наслеђе. То може обухватити пројекте повезане са туризмом, као што су еко-туризам, туризам песца и риболовни туризам³³, локална гастрономија (рибљи и морски ресторани), смештај, туристичке стазе, рођење итд.

Ко се може пријавити?

Сва правна и физичка лица у приморским и унутрашњим заједницама.

Које су активности за које се може применити финансирање?

ЕМФФ може подржати операције као што су:

1. студије;
2. пројекти, укључујући испитне пројекте и пројекте сарадње;
3. конференције, семинари, форуми и радионице;
4. јавно информисање и размена најбољих пракси, кампање за подизање свести и

повезане активности у вези са комуникацијом и ширењем, као што су рекламне кампање, догађаји, развој и одржавање веб страница, платформи заинтересованих страна;

5. стручно усавршавање, целоживотно учење и стицање нових професионалних вештина које омогућавају професионалцима из рибарства или њиховим животним партнерима да се баве туристичким активностима или да обављају комплементарне активности у области туризма.

Када и како се пријавити?

Прво је потребно проверити који је орган управљања одговоран за програм, а који одговара локацији и обиму пројекта. Именовано управљачко тело ће на својој веб страници објавити информације о подношењу пријава: Списак националних органа.

Шта је финансирање као врста и ниво?

ЕМФФ даје бесповратна средства за суфинансирање пројеката, заједно са националним финансирањем. Оперативни програм сваке земље утврђује стопу доприноса из ЕМФФ-а која се примењује на сваки од циљева. Максимална стопа доприноса за ЕМФФ је 75% оправдане јавне потрошње. Минимална стопа доприноса за ЕМФФ је 20%.

7. LIFE

Шта је то?

LIFE је финансијски инструмент који подржава пројекте заштите животне средине и природе широм ЕУ. Приоритетна подручја његовог потпрограма за животну средину су:

- Екологија и ефикасност ресурса
- Природа и биодиверзитет³⁵
- Еколошко управљање и информације³⁶.

Приоритетна подручја његовог подпрограма за климатске акције су:

- Ублажавање климатских промена (допринос смањењу емисије гасова са ефектом стаклене баште)
- Прилагођавање климатским променама (доприноси повећању отпорности на климатске промене)
- Управљање климом и информације

Ко се може пријавити?

ДОНАЦИЈЕ ЗА "ТРАДИЦИОНАЛНЕ ПРОЈЕКТЕ"

- сва правна лица (SME, НВО, јавни органи и други)

КРЕДИТИ И / ИЛИ БАНКАРСКЕ ГАРАНЦИЈЕ - NCFF

- сва правна лица

КРЕДИТИ И / ИЛИ ГАРАНЦИЈЕ БАНКЕ - PF4EE

- SME и већа предузећа са средњим капиталом (углавном)

Које су активности за које се може применити финансирање?

Вероватно су најрелевантније акције предвиђене такозваним „традиционалним пројектима“, који могу имати различите облике:

- пилот пројекти процењују ефикасност методе / приступа која је нова или је коришћена у другом (географском, еколошком, социо-економском) контексту; упоређују његове

результате са резултатима најбоље праксе, како би утврдили да ли метод треба тестирати у већем обиму (тј. у демонстрацијском пројекту) и обавестити заинтересоване стране;

- демонстрациони пројекти тестирају и оцењују методу / приступ који је нов или је коришћен у другом контексту; обавештавају друге заинтересоване стране о резултатима и, према потреби, подстичу их да примене ове методе / приступе³⁸;
- Пројекти најбоље праксе примењују одговарајуће, исплативе и најсавременије технике, методе и приступе узимајући у обзир специфични контекст пројекта
- пројекти информисања, подизања свести и ширења који се односе на једно од приоритетних подручја.

Ако LIFE не финансира велике инфраструктурне пројекте, можда ће подржати улагање у „зелену инфраструктуру“ путем грантова и зајмова / банкарских гаранција - видети доле, NCFE (Инструмент за финансирање природног капитала) и PF4EE (инструмент приватног финансирања за енергетску ефикасност). Зелена инфраструктура (GI) односи се на мрежу висококвалитетних природних и полуприродних подручја³⁹ која је дизајнирана и успела је да пружи широк спектар услуга екосистема од заштите биодиверзитета до квалитета воде. Ове услуге такође укључују рекреативне и туристичке активности.

Зелена инфраструктура је сачињена од различитих ствари, од живих ограда, мердевина за рибе или надвожњака за аутопутеве за медведе до мера које се тичу читавих екосистема, попут река које теку слободно. Како се неки екосистеми шире изван националних граница⁴⁰, могу постојати пројекти са географским ознакама на нивоу ЕУ.

Када и како се пријавити?

За грантове треба проверити страницу за финансирање LIFE-а. Са изузетком „традиционалних пројеката“, подносиоци захтева могу да користе образац за пријаву наведен у LIFE апликационом пакету (доступан на истој страници) и предају га „Извршној агенцији за мала и средња предузећа“ (EASME). Предлози за „традиционалне пројекте“ морају се креирати и предати путем алата eProposal. Кандидати се могу консултовати са релевантним националним LIFE контакт тачкама у државама чланицама приликом припреме предлога.

За кредите или банкарске гаранције, пријавите се финансијским посредницима (комерцијалне банке, итд.) Које подржава Инструмент за финансирање природног капитала (NCFE) или Приватни фонд за финансирање енергетске ефикасности (PF4ee).

Шта је финансирање као врста и ниво?

ОДОБРЕЊА ЗА „ТРАДИЦИОНАЛНЕ ПРОЈЕКТЕ“. 500.000 до 1,5 милиона евра, са максималном стопом суфинансирања од 60%, осим за пројекте који циљају приоритетна

станишта и врсте (75%).

КРЕДИТИ И / ИЛИ ГАРАНЦИЈЕ БАНКЕ - NCFF. „Инструмент за финансирање природног капитала“ (NCFF) подржава одабране финансијске посреднике који пружају зајмове / банкарске гаранције за зелене инфраструктуре (види горе) и друге врсте унапред предвиђених инвестиција предвиђених у пилот пројектима који доносе приход или штеде трошкове. То се може односити на плаћања за услуге екосистема (нпр. Програми за заштиту и унапређење шумарства, биодиверзитета, смањење загађења воде или тла), као и на про-биодиверзитет и послове прилагођавања (нпр. Одрживо шумарство, пољопривреда, аквакултура, еко-туризам). Током пилот фазе 2014-2017, циљани пројекти морају бити лоцирани у ЕУ-28 и идеално би били да имају величину од 5-15 милиона ЕУР.

КРЕДИТИ И / ИЛИ ГАРАНЦИЈЕ БАНКЕ - PF4EE. За мале инвестиције у енергетску ефикасност, способне да користе уштеду енергије за враћање унапред позајмљеног дуга. Овај инструмент помаже финансијским посредницима да повећају своје кредитне активности и да понуде боље услове за улагање између 40.000 и 1.125.000 евра (рок доспећа кредита од 4 до 20 година).

8. Horizont 2020

Шта је то?

Окупљајући три претходна програма / иницијативе⁴³, „Horizon 2020“ је Оквирни програм ЕУ за истраживање и иновације (2014-2020). Направљен је од „програмских одељака“ (такође названих „стубови“), а неки су подељени у пододељке. Најзанимљивији одељци за туризам су вероватно:

- "Одлична наука"
 - пододсек MSCA ("Marie Skłodowska-Curie Actions") за развој каријере и обуку истраживача - са фокусом на иновативне вештине - у свим научним дисциплинама кроз светску и међусекторску мобилност
- „Индустријско лидерство“
 - пододсек програм LEIT („Лидерство у омогућавању и индустријским технологијама“), између осталог, за већу конкурентност европских културних и креативних сектора подстицањем ICT иновација у технологијама SME.
- „Друштвени изазови“ ⁴⁴
 - под-одељак програма „Европа у свету који се мења - инклузивна, иновативна и рефлексивна друштва“, у даљем тексту Рефлексивни, да би се посебно позабавио питањима сећања, идентитета, толеранције и културног наслеђа.
- „Инструмент за мала и средња предузећа“ за мала и средња предузећа са високим потенцијалом за развој иновативних производа, услуга или процеса који се могу

суочити са глобалном тржишном конкуренцијом

Ко се може пријавити?

MSCA, LEIT & REFLECTIVE

- Сва физичка или правна лица (било које јавно тело, компанија, истраживачке организације, универзитети, невладине организације и друга) без обзира на место оснивања или пребивалишта, али која поседују оперативни и финансијски капацитет за извршавање предложених истраживачких задатака⁶⁰.

- SME из креативне индустрије (посебно, али не и искључиво усмерена на LEIT)
- Добављачи ICT технологије (посебно, али не искључиво циљани од LEIT-а)

ИНСТРУМЕНТ ЗА SME

- SME

Које су активности за које се може применити финансирање?

MSCA

„Акције ("Marie Skłodowska-Curie Actions") “ посебно финансира (а) „Индивидуалне стипендије“ омогућавајући истраживачима да раде на пројектима у Европи или ван ње; (б) „Иновативне мреже за обуку“ које нуде заједничку истраживачку обуку и / или докторске програме, а спроводе их универзитети, истраживачке институције и неакадемске организације; и (ц) „Размена особља за истраживање и иновације“ која омогућава размену особља између академског и неакадемског сектора. Погледајте MSCA џепни водич

LEIT

Овим подељком програма финансирају се „Акције за иновације“ ⁴⁷ и „Акције за координацију и подршку“ од интереса за туристички сектор. „Иновационе акције“ треба да, између осталог, развијају иновативне производе, алате, апликације и услуге информационих и комуникационих технологија (ICT) за културни и креативни сектор (нпр. 3Д, проширена стварност, напредни кориснички интерфејси, визуелно рачунање) ⁵⁰ Предлози би требало да буду јасно показују њихов висок комерцијални и иновациони потенцијал. „Координација и акције подршке“ фокусирају се на неистраживачке активности попут ширења резултата и промовисања употребе иновација вођених ICT захваљујући одрживој мрежи „мултипликатора“. Такође би могли да допринесу повезивању SME из креативног сектора са одговарајућим изворима финансирања (нпр. Зајмови,

РЕФЛЕКТИВНО

Овај под-одељак програма посебно финансира „Акције за истраживање и иновације“, „Акције за иновације“ и „Акције за координацију и подршку“ о преносу европског културног

наслеђа, очувању европских обалних и поморских културних пејзажа⁵³, дигиталним културним добрима и виртуелним музејима, 3Д моделирање културног наслеђа⁵⁵ и иновативни модели за поновну употребу културног наслеђа⁵⁶.

ИНСТРУМЕНТ ЗА SME

Инструмент за SME подржава процену техничке и комерцијалне изводљивости иновативног концепта, као и развој пословног плана. Ако студија изводљивости закључи да овај концепт има потенцијала, али захтева додатна средства пре него што се комерцијализује, инструмент SME може подржати фазе развоја и демонстрације. На крају, али не најмање важно, може олакшати приступ финансирању ризика.

Када и како се пријавити?

За више информација о поступцима пријаве, погледајте Портал за учешће у истраживању и иновацијама и мрежни водич H2020. За додатну помоћ контактирајте подршку за Horizon 2020. Партнери се такође могу наћи за различите врсте сарадње у бази података Enterprise Europe (EEN).

Шта је финансирање као врста и ниво?

MSCA. Стипендије у свим фазама истраживачке каријере, од доктората до високоискусних истраживача. „Индивидуалне стипендије“: трајање од 12 до 24 месеца; Допринос ЕУ израчунат наоснова „трошкова истраживачке јединице“ од 4650 € месечно + 800 € месечно за трошкове истраживања + 650 € месечно за трошкове управљања институције домаћина. „Иновативне мреже за обуку ("European Training Networks")": обука за истраживање и иновације у трајању од 3 до 36 месеци; максималан допринос ЕУ од 3 186 000 ЕУР. „Размена особља за истраживање и иновације“: пројекат до 4 године, који нуди бесповратна средства за упућивање особља од 1 месеца до 1 године; Допринос ЕУ од 4500 € месечно.

LEIT & REFLECTIVE. За „Акције за истраживање и иновације“, грантови за пројекте који обично трају од 36 до 48 месеци, са просечним доприносом ЕУ од 2 до 5 милиона евра током тог периода. Дотација може покрити 100% укупних прихватљивих трошкова. За „Иновационе акције“, грантови за пројекте који обично трају од 30 до 36 месеци, са просечним доприносом ЕУ од 2 до 5 милиона евра током тог периода. Бесповратна средства могу покрити 100% укупних прихватљивих трошкова за непрофитне организације и највише 70% за профитне организације. За „Координационе и помоћне акције“, грантови за пројекте који обично трају од 12 до 30 месеци и просечан допринос ЕУ од 500.000 до 2 милиона евра

током тог периода. Бесповратна средства покривају 100% укупних прихватљивих трошкова.

ИНСТРУМЕНТ ЗА SME. За процену изводљивости, бесповратна средства у износу од 50.000 € (паушално) у типичном трајању од 6 месеци, покривајући максимално 70% укупних трошкова пројекта. За развој иновационих и демонстрационих пројеката, грантови од 500.000 до 2,5 милиона евра (индикативни опсег), са типичним трајањем од 1 до 2 године, који покривају 70% укупних трошкова пројекта као опште правило). Што се тиче финансирања ризика, овај инструмент омогућава финансијским посредницима да МСП нуде боље зајмове, гаранције или контрагаранције, као и хибридно, мезанинско или капитално финансирање.

9.COSME

Шта је то?

COSME је ЕУ програм за конкурентност предузећа и малих и средњих предузећа (SME). Подржава мала и средња предузећа у четири области:

- олакшати приступ финансијама за мала и средња предузећа путем „Гаранције за зајам“ и „Акције за раст за капитал“
- побољшање приступа тржиштима (посебно захваљујући услугама које пружа Enterprise Europe Network)
- побољшање оквирних услова за конкурентност и одрживост предузећа из Уније, посебно захваљујући Акционом плану за туризам
- промовисање предузетништва и предузетничке културе, посебно захваљујући Еразму, за шему размене младих предузетника

Ко се може пријавити?

ПРИСТУП ФИНАНСИЈАМА

- SME

ТУРИСТИЧКИ АКЦИОНИ ПЛАН

1. Сва правна лица (SME, НВО, јавни органи и други)

ЕРАСМУС ЗА МЛАДЕ ПРЕДУЗЕТНИКЕ

- 1) Предузетници

Које су активности за које се може применити финансирање?

ПРИСТУП ФИНАНСИЈАМА

Било која врста корисних трансакција или инвестиција за развој легитимних

активности SME.

ТУРИСТИЧКИ АКЦИОНИ ПЛАН

Неки од циљева Акционог плана за туризам⁶⁸ остварују се путем позива за подношење предлога пројеката и позива на тендере отворене за сектор туризма. То се између осталог може односити на:

- развој и / или промоција одрживих транснационалних тематских туристичких производа (повезани, на пример, европске руте посвећене одређеним аспектима нашег културног и индустријског наслеђа, бициклистичке стазе, еко-туризам, поморска и подводна подручја, итд.).
- развој и / или промоција нишних производа који користе синергије између туризма и креативних индустрија на европском нивоу (нпр. Европска рута око врхунских производа)
- транснационална јавна и приватна партнерства која развијају туристичке производе који циљају одређене старосне групе (нпр. старије и омладину) ради повећања туристичких токова између европских земаља током ниске и средње сезоне
- шеме за изградњу капацитета за „приступачни туризам“ (тј. свима, без обзира на њихова физичка ограничења, инвалидитет или старост), при чему менаџери дестинација, предузетници и други могу учити од искусних и успешних „приступачних“ оператера, створити синергију са другим оператерима дуж ланца снабдевања, истражите нове тржишне могућности и начин за пословање.

ERASMUS ЗА МЛАДЕ ПРЕДУЗЕТНИКЕ

Ова шема размене омогућава младим предузетницима да проведу 1 до 6 месеци са искусним предузетником⁶⁹ са седиштем у другој европској земљи и спремним да делују као ментор. Млади предузетници и њихови домаћини откривају нова европска тржишта или пословне партнере, различите начине пословања и, можда, одлуче да дугорочно наставе сарадњу (нпр. Заједничка улагања, активности подизвођача, односи између добављача и добављача). Младим предузетницима ова акција такође олакшава успешан почетак пословања или јача њихово ново предузеће. Што се тиче предузетника домаћина, они имају користи од свежих идеја мотивисаног новог предузетника који можда има специјализоване вештине или знања која допуњују ваше.

Када и како се пријавити?

За грантове, више информација о позивима за подношење предлога пројеката и процедурама за пријаву може се наћи на веб локацији Извршне агенције за мала и средња

предузећа (EASME), која управља COSME-ом, и на порталу учесника у истраживању и иновацијама.

За кредите, гаранције за кредите, капитал или ризични капитал, претраживач ЕУ може се користити за проналажење финансијских посредника (комерцијалних банака итд.) Који се налазе у земљи и подржани механизмом гаранције зајма или механизмом капитала за раст.

Што се тиче шеме размене Erasmus за младе предузетнике, пријава се може поднети на мрежи или путем наменске контакт особе.

Шта је финансирање као врста и ниво?

ПРИСТУП ФИНАНСИЈАМА. Интервенције (зајмови, гаранције) подржане од стране Гаранције за зајам: трајање најмање 12 месеци, а највише 10 година; износ испод или једнак 150.000 € за било коју врсту МСП, и већи под одређеним условима.

ТУРИСТИЧКИ АКЦИОНИ ПЛАН. Бесповратна средства за пројекте који обично трају 18 месеци, са просечним доприносом ЕУ од 250.000 ЕУР. Уговори за студије и анализе променљивог трајања и износа.

ERASMUS ЗА МЛАДЕ ПРЕДУЗЕТНИКЕ. Бесповратна средства која покривају део путних трошкова и дневница током посете. Зависно од земље боравка, месечна новчана помоћ се креће од 560 до 1.100 евра.

10. Програм Креативна Европа

Шта је то?

Програм Креативна Европа помаже културним и креативним организацијама да послују транснационално, циркулацијом културних дела као и мобилношћу културних играча. Окупљајући 3 већ постојећа програма (Култура, MEDIA и MEDIA Mundus), „Креативна Европа“ састоји се од 3 дела:

- „потпрограм Култура“ за културне и креативне секторе
- „Подпрограм за медије“ за аудио-визуелну индустрију⁷¹
- међусекторски правац за заједничке пројекте између културног и креативног сектора и аудио-визуелне индустрије.

Ко се може пријавити?

ПРОЈЕКТИ ТРАНСНАЦИОНАЛНЕ САРАДЊЕ

- Сва правна лица⁷⁴ активна у културном и креативном сектору; морају имати правни субјект најмање 2 године на датум истека рока за подношење пријава.

ЕВРОПСКЕ МРЕЖЕ

- Мреже активне у културном и креативном сектору, које се састоје од најмање 15 организација чланица (правних лица) основаних у најмање 10 земаља учесница; ове европске мреже морале су имати правни субјект најмање 2 године на датум крајњег рока за подношење пријава.

ЕВРОПСКЕ ПРЕСТОНИЦЕ КУЛТУРЕ

- Градови

Које су активности за које се може применити финансирање?

ПРОЈЕКТИ ТРАНСНАЦИОНАЛНЕ САРАДЊЕ

„Подпрограм Култура“ финансира транснационалне активности унутар и изван ЕУ, чији је циљ развој, стварање, производња, ширење и очување добара и услуга који оличавају културне, уметничке или друге креативне изразе. Ово обухвата активности на развоју вештина, компетенција и знања, укључујући како се прилагодити дигиталним технологијама; да тестира нове моделе пословања и управљања; да организује међународне културне активности, као што су обилазак догађаја, изложби, размена и фестивала; као и да подстакне интересовање и побољша приступ европским културним и креативним делима. Програм неће подржати пројекте који укључују порнографски или расистички материјал или заговарају насиље.

ЕВРОПСКЕ МРЕЖЕ

„Подпрограм Култура“ подржава европске мреже (тј. Структурисане групе организација) које јачају капацитете културног и креативног сектора за транснационално и међународно деловање, прилагођавање променама и промовисање иновација⁷². Ограничени број мрежа са широким покривањем биће подржан у уравнотеженом распону сектора. Поздрављају се веће синергије између постојећих мрежа како би се ојачала њихова организациона и финансијска структура и избегло дуплирање напора.

ЕВРОПСКЕ ПРЕСТОНИЦЕ КУЛТУРЕ

Титула „Европска престоница културе“ додељује се сваке године једном граду у две државе чланице, према хронолошком списку прихватљивих држава чланица утврђеном за 2020-2033 (Хрватска и Ирска 2020; Румунија и Грчка 2021 ...). Ови градови морају да креирају културни програм посебно за ту годину. „Подпрограм Култура“ подржава спровођење овог програма који мора да истакне богатство и разноликост европских култура и особине које деле, као и да промовише веће разумевање међу европским грађанима.⁷³

МЕЂУСЕКТОРСКИ НИЗ

Међусекторски правац ће олакшати кредите културним и креативним предузећима и организацијама. Такође ће подржати транснационалне активности у културном, креативном и аудио-визуелном сектору, на пример, у размени искустава и знања у вези са новим моделима пословања и управљања.

Када и како се пријавити?

Информације о позивима за подношење предлога пројеката и поступцима за пријаву доступне су на веб локацији Извршне агенције за образовање, аудиовизуелну технику и културу и путем информативних уреда програма Креативна Европа.

Што се тиче европских престоница културе, заинтересоване стране треба да очекују расписивање конкурса у њиховој земљи (6 година пре него што ће земља бити домаћин). Тело надлежно за овај конкурс (обично Министарство културе) објављује позив за пријављивање.

Шта је финансирање као врста и ниво?

ПРОЈЕКТИ ТРАНСНАЦИОНАЛНЕ САРАДЊЕ. За „пројекте сарадње мањег обима“ (највише 48 месеци, а спроводи их конзорцијум од најмање 3 партнера из 3 различите државе учеснице), грантови до 200.000 евра који представљају максимално 60% прихватљивог буџета. За „пројекте сарадње веће величине“ (највише 48 месеци, а спроводи их конзорцијум од најмање 6 партнера из 6 различитих земаља учесница), грантови до 2 милиона евра који представљају максимално 50% прихватљивог буџета.

ЕВРОПСКЕ МРЕЖЕ. Бесповратна средства додељена на основу трогодишњег Оквирног споразума о партнерству, који неће прелазити 250.000 € годишње. Максимална стопа суфинансирања од 80% укупних прихватљивих трошкова.

ЕВРОПСКЕ ПРЕСТОНИЦЕ КУЛТУРЕ. Сваки град који носи титулу Европске престонице културе добија 1,5 милиона евра (награда Мелина Меркури), под условом да испуњава бројне критеријуме и спроводи препоруке панела ЕУ.

МЕЂУСЕКТОРСКИ НИЗ. Средство за финансијске гаранције у износу до 750 милиона евра биће успостављено 2016. године како би омогућило финансијским посредницима да дају више кредита овим секторима.

11. Erasmus +

Шта је то?

„Erasmus +“ има за циљ јачање вештина и запошљивости, као и модернизацију

образовања и обуке. Поред нове спортске акције и програма Млади у акцији, он окупља још 6 постојећих програма:

- Програм целоживотног учења (Ерасмус, Леонардо да Винчи, Комениус и Грундтвиг)
- Erasmus Mundus, Tempus, Alfa, Edulink и програм за сарадњу са индустријализованим земљама

Ко се може пријавити?

ПРОЈЕКТИ МОБИЛНОСТИ ЗА ВИСОКО ОБРАЗОВАЊЕ / VET

- Универзитети и друге високошколске установе / Професионалне или стручне школе
- Сва правна лица активна на тржишту рада или у областима образовања и обуке (нпр. SME, привредна комора, синдикат, фондација, НВО и други)

ЗАЈЕДНИЧКИ МАСТЕР СТЕПЕНИ

- Универзитети и друге институције високог образовања (пријављивање у име конзорцијума)
- Сва правна лица која директно и активно доприносе давању заједничких магистарских студија (нпр. SME, привредна комора, синдикат, фондација, НВО и други)

СТРАТЕШКА ПАРТНЕРСТВА / САВЕЗНИЦИ ЗНАЊА / СЕКТОРСКЕ ВЕШТИНЕ САВЕЗНИЦИ

- Сва правна лица (нпр. Високошколска установа, SME, привредна комора, синдикат, фондација, НВО, културна организација, библиотека, музеј и други)

ЕВРОПСКИ СПОРТСКИ ДОГАЂАЈИ

- Сва правна лица која се баве спортом, основана у програмској земљи

Које су активности за које се може применити финансирање?

У циљу промоције иновација и запошљивости, програм подржава:

- зарађивање могућности за појединце кроз пројекте мобилности за студенте и особље високог образовања, шему гаранције зајма за помоћ студентима мастер студија који финансирају своје студије у иностранству и пројекте мобилности за ученике и запосленике у СОО (стручно образовање и обука);

- сарадња између образовних институција, предузећа, локалних и регионалних власти и невладиних организација, углавном кроз заједничке мастер студије (тј. интегрисани међународни студијски програм на високом нивоу од 60, 90 или 120 ЕСПБ); Стратешка партнерства (омогућавање организацијама из различитих социо-економских сектора да развијају и шире, између осталог, иновативне праксе које воде ка висококвалитетној настави, обуци, учењу и раду са младима); Савези знања (а / за развој иновативних и мултидисциплинарних приступа настави и учењу⁷⁵; б / за подстицање предузетништва и предузетничких вештина међу наставним особљем и радницима; ц / за олакшавање размене, протока и заједничког стварања знања између високог образовања и предузећа) ;
- непрофитни европски спортски догађаји који подстичу учешће у спорту и физичкој активности.

Када и како се пријавити?

Извршна агенција за образовање, аудио-визуелно образовање и културу (еаСа) одговорна је за спровођење централизованих акција (заједничке магистарске студије, стратешка партнерства, синдикат знања и спортске активности). Позиве за подношење предлога објављује на својој веб страници. Пријаве се подnose путем интернета.

За акције којима не управља директно агенција еаСа (пројекти мобилности), предлози се морају поднети Националној агенцији земље у којој је основана организација која аплицира.

Шта је финансирање као врста и ниво?

ПРОЈЕКТИ МОБИЛНОСТИ ЗА СТУДЕНТЕ ВИСОКОГ ОБРАЗОВАЊА. Приправништво (радни стаж) у иностранству у предузећу или било ком другом релевантном радном месту у трајању од 2 до 12 месеци (без путовања) у било којој земљи програма⁸⁰. ЕУ грант за сваког полазника креће се у распону од 300 до 700 € месечно (у зависности од животних трошкова земље домаћина) и путних трошкова до 1.100 €.

ПРОЈЕКТИ МОБИЛНОСТИ ЗА СТРУЧНО ОБРАЗОВАЊЕ И ОБУЧАВАЊЕ НАСТАВНИКА. Приправништво на било ком релевантном радном месту за шегрте и ученике у школама за стручно оспособљавање, од 2 недеље до 12 месеци (без путовања) у било којој земљи програма. ЕУ подршка за сваког полазника креће се у распону од 18 до 112 € дневно (у зависности од животних трошкова земље домаћина) и путних трошкова до 1.100 €.

ЗАЈЕДНИЧКИ ГЛАВНИ СТЕПЕНИ. Грантови од 2 до 3 милиона евра, који покривају четворогодишње пројекте (у зависности да ли мастер траје 1 или 2 године).

СТРАТЕШКА ПАРТНЕРСТВА. Грантови од максимално 300.000 € за партнерства у

трајању од 2 године и 450.000 € за партнерства у трајању од 3 године.

САВЕЗНИШТВА ПУТЕМ ЗНАЊА. Грантови од 700.000 € за двогодишњи савез;
Милион евра за трогодишњи савез.

СЕКТОР САВЕЗА ПУТЕМ ВЕШТИНА. Грантови од 700.000 € за двогодишњи савез;
Милион евра за трогодишњи савез.

ЕВРОПСКИ СПОРТСКИ ДОГАЂАЈИ. Бесповратна средства до 2 милиона евра за спортске догађаје који укључују учеснике из најмање 12 земаља програма.

12. Запошљавање и социјалне иновације (EaSI)

Шта је то?

Програм „Запошљавање и социјалне иновације“ (EaSI) промовише висок ниво квалитетног и одрживог запошљавања, гарантујући адекватну и пристојну социјалну заштиту, борбу против социјалне искључености и сиромаштва и побољшање услова рада.

Окупља:

- PROGRESS (Програм за запошљавање и социјалну солидарност)
- EURES (европска мобилност посла) и
- EaSI гарантни финансијски инструмент (посвећен микрофинансирању и финансирању социјалног предузетништва)

Ко се може пријавити?

PROGRESS

- Институције високог образовања (универзитети) и истраживачки институти
- Јавне власти - Службе за запошљавање
- Социјални партнери
- Стручњаци за процену и процену утицаја

EURES

- Јавне власти - Службе за запошљавање
- Тражиоци посла (држављани ЕУ и они који легално живе у земљи ЕУ)
- Предузећа - SME

Финансијски инструмент EaSI гаранције

- Предузећа - микро предузетници
- Физичка лица
- Предузећа - социјална предузећа

Које су активности за које се може применити финансирање?

PROGRESS подржава аналитички рад користан за креирање политика, социјалне иновације и експериментирање у социјалној политици (тј. Тестирање иновативних политика у малом обиму и увећавање скала најуспешнијих, укључујући уз подршку Европског социјалног фонда).

EURES подржава мобилност радника и помаже компанијама које запошљавају у некој другој европској земљи путем циљаних шема мобилности⁸¹ (нпр. „Ваше прво EURES запослење“ за тражиоце посла између 18 и 30 година)⁸². Поред подударања посла и подршке за запошљавање, ове шеме могу покрити део трошкова SME-а за обуку новопримљених радника и помоћ у њиховом насељавању. Они такође могу помоћи тражиоцима посла да плате путовање за разговор и / или пресељење у иностранство да би преузели посао. Нови посао.

ЕАСИ ГАРАНЦИЈА ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТ се може користити за помоћ при оснивању или развоју малих предузећа / социјалних предузећа, укључујући за инвестиције, закуп и потребе за обртним капиталом, као и за стицање лиценци и друге почетне трошкове. Финансирање се не може користити за покривање кредитних линија као што су прекорачења или краткорочни обнављајући објекти.

Када и како се пријавити?

Детаљне информације о појединачним позивима за подношење предлога пројеката или позивима за надметање у оквиру PROGRESS-а могу се наћи на одговарајућој веб страници. Водич за прво радно место код EURES-а треба узети у обзир за шему мобилности радника. За микрокредите и микрозајмове треба контактирати једног од давалаца микрокредита.

Шта је финансирање као врста и ниво?

PROGRESS. За грантове, сваки позив за подношење предлога поставља максималан ниво финансирања. Буџет доступан на тендерима такође варира.

EURES (под „Ваш први EURES посао“). За SME, грант за покривање дела трошкова обуке новозапослених радника и помоћи им да се настане (програм интеграције). За оне који траже посао, паушални додатак (или паушални износ) за покривање трошкова насталих на путовањима на разговор и / или за настањење у другој земљи након што је добио посао.

Финансијски инструмент EaSI гаранције. Даваоци микрокредита подржани инструментом могу нудити директне или контрагаранције, различите облике зајмова (макс. 25.000 €) и улагања у капитал. За више информација погледајте Европски инвестициони фонд. Што се тиче социјалних предузећа, финансијски посредници пружају зајмове и друге финансијске инструменте (макс. 500.000 ЕУР по социјалном предузећу, под условом да оно не котира на берзи и да годишњи промет не прелази 30 милиона ЕУР.

13. IPARD II програм Републике Србије

Инструмент за претприступну помоћ (IPA II) је врста помоћи земљама које су потенцијални кандидати за чланство у ЕУ или земљама које су добиле статус земље кандидата за приступање Европској унији у циљу спровођења стабилизације и приступни процес у складу са њиховим специфичностима. Приоритетно подручје пољопривреде и руралног развоја намијењено је земљама кандидатима за чланство у ЕУ с циљем да се припреме за имплементацију и управљање Заједничком пољопривредном политиком.

Програмски период IPARD II 2014-2020 нуди подршку инвестицијама у износу од 175 милиона евра, а намењен је јачању конкурентности у сектору пољопривредно-прехрамбене производње и прераде, што ће даље пружати помоћ постепеном усаглашавању са стандардима ЕУ у област хигијене, безбедности хране, ветерине, добробити животиња и заштите животне средине, као и диверзификација руралне економије.

Програм такође подржава успостављање група произвођача, руралну инфраструктуру, обуке, укључујући стручну службу, агроеколошке шеме, као и локалне иницијативе; и земље кандидати за чланство у ЕУ, кроз овај програм, припремају се за коришћење средстава Европског пољопривредног фонда за рурални развој (EAFRD).

IPARD II програм је одобрила ЕУ, а Република Србија га је усвојила, а реализује се преко Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде и Дирекције за аграрна плаћања.

Ово је прва врста било које помоћи која је намењена директно корисницима, односно пољопривредним произвођачима - како физичким тако и правним лицима, укључујући следеће регионе: регион Београда, регион Војводине, регион Шумадије и западне Србије и регион јужне и источне Србије.

Мера која подржава развој руралног туризма има за циљ повећање нивоа развијености привредних активности у руралним подручјима са могућношћу отварања нових радних места, а повећање прихода пољопривредних газдинстава је мера 6 - Диверзификација пољопривредних газдинстава и развој пословања.

Анализа руралног туризма у Србији показује да он већ доприноси руралној економији и да има велики потенцијал за даљи развој. Војводина, западна Србија и централна Србија имају добре примере и значајно искуство у сеоском туризму. Процењује се да постоји више од 32.000 кревета (регистрованих и нерегистрованих) на располагању за туристичку употребу на сеоским имањима. Процењује се да укупно 10 милијарди динара прихода потиче од сеоског туризма (5 милијарди од услуга смештаја и 5 милијарди директних прихода). То представља 16% од 62 милијарде динара укупног БДП-а директног туризма, који је за Србију израчунала Светска туристичка организација 2010. године.

Српска туристичка стратегија узима у обзир потенцијал за развој сеоског туризма у Србији, али не као приоритетни производ. Стога је сеоски туризам укључен у портфел производа као позициониран на дну листе приоритета у погледу његове атрактивности и конкурентности. Међутим, постоје и други производи који су у високој корелацији са сеоским туризмом, попут планина и језера, бања и веллнесса, обилазака, посебних интереса и наутичких атракција.

Стратегија развоја туризма Републике Србије из 2007. године дефинисала је 4 туристичка кластера „која се не заснивају на административним границама које тренутно постоје у земљи, већ првенствено на рационалним упориштима и разним врстама економија искуства“. Ова четири туристичка кластера која покривају читаву српску територију су: Војводина, Београд, Југоисточна Србија и Југозападна Србија.

Промоција туристичких дестинација на селу не користи синергије између културних, природних и сеоских туристичких производа и производа сеоског туризма. Домаћи туроператори продају неке активности сеоског туризма у Србији, са ограниченим интересовањем на међународном и регионалном тржишту. Промоција сеоског смештаја се не користи и пакује као део холистичког производа који сеоске активности интегрише са смештајем. Иако се Интернет користи као алат за промоцију, његова употреба још увек није широко распрострањена у сврхе резервације.

У вези са горе поменутим тачкама, учешће Србије у две макрорегионалне стратегије (тј. Стратегија ЕУ за Дунавски регион (COM (2010) 715) и Стратегија ЕУ за Јадранско-јонски регион (COM (2014) 357)) је посебно релевантно за МСП и сеоски туризам. Обе макрорегионалне стратегије идентификују специфичне стратешке приоритете у својим акционим плановима, до којих се може доћи кроз пројекте који се спроводе у оквиру овог програма.

Анализа руралног туризма показује да он већ доприноси руралној економији и да има велики потенцијал за даљи развој (видети поглавље 3.4). Фокус диверзификације у IPARD II биће стављен на рурални туризам због већ дуге традиције подршке кроз националне шеме

подршке у прошлости и због великог потенцијала и потребе за даљим развојем тог сектора. Поред тога, рурална подручја у Србији карактеришу разноликост пејзажа и биолошких карактеристика, богато културно наслеђе и природни ресурси. Диверзификација руралне економије кроз виши ниво услуга и активности везаних за сеоски туризам смањиће зависност од пољопривредног дохотка и обезбедиће услове за стабилне додатне приходе оним домаћинствима која опстанак не могу повезати само са пољопривредом. Ова врста подршке допринеће мање економски развијеним и социјално угроженим руралним подручјима. С друге стране, активности у руралном туризму проширују спектар додатних услуга доступних сеоском становништву, као и услуга и производа који се заснивају на традиционалном знању, технологији, природним ресурсима и културном наслеђу.

Шта је то?

IPARD мера: „Диверзификација фарми и развој пословања“ доприноси диверзификацији руралне економије и смањеној зависности руралних подручја од пољопривредног дохотка и ствара услове за мала пољопривредна газдинства. IPARD мера: „Диверзификација фарми и развој пословања“ подржаће сеоски туризам и на тај начин пружа могућност пољопривредницима да пријаве и диверзификују своје активности и приходе. Анализа руралног туризма у Србији показује да он већ доприноси руралној економији и да има велики потенцијал за даљи развој. Поред тога, рурална подручја карактерише разноликост пејзажа, богата биодиверзитет, културно наслеђе и природни ресурси.

Поред тога, националне шеме подршке обезбедиће финансирање за сектор пчеларства и производњу меда, као и за сектор аквакултуре.

Диверзификација економских активности у руралним подручјима проширује спектар услуга доступних сеоском становништву и подстиче производе и услуге засноване на традиционалном знању и технологији, природним ресурсима и културном наслеђу и биће подржана националним мерама подршке, пројектима руралног туризма у оквиру IPARD мере : „Диверзификација фарми и развој пословања“ биће усмерени на зоне које показују одговарајући развојни потенцијал. Економска диверзификација треба да подстакне раст, запошљавање и одрживи развој у руралним подручјима, и на тај начин допринесе бољој територијалној равнотежи, како у економском, тако и у социјалном смислу, повећавајући директно доходак у руралним подручјима развојем непољопривредних активности.

Ко се може пријавити?

- Физичка лица регистрована као пољопривредни произвођачи у руралним подручјима или чланови пољопривредног домаћинства који диверзификују на

пољопривредним активностима или ван њих;

- Правна лица основана или послују у руралним подручјима у кругу микро и малих предузећа како је дефинисано Законом о рачуноводству (Сл. Гласник РС бр. 62/2013 и његове накнадне измене). Правна лица, у истом опсегу, основана ван руралних подручја, такође имају право ако се подржане инвестиције / активности налазе у руралним подручјима.

Сектор вина и алкохолних пића

- Правна лица и предузетници у сектору производње вина и алкохолних пића

Које су активности за које се може применити финансирање?

Посебан задатак

- Инвестициона подршка развоју туристичких објеката и услуга пољопривредним произвођачима и другим економским субјектима у руралним подручјима, а самим тим и проширење економских активности у земљи на пољу сеоског туризма;
- Подржати развој туристичких рекреативних активности, посебно за породични и дечји туризам.

Прихватљиве активности

Улагање у изградњу и / или реконструкцију и / или опремање објеката за пружање туристичких и угоститељских услуга, као што су собе, ресторани и други објекти, укључујући објекте за складиштење, продају, рекреацију, играње, држање животиња, туристичке кампове, побољшање објеката на отвореном (за јахање, риболов у унутрашњим водама, бициклизам, тематске стазе, стазе за јахање) и других објеката / механизације, машина и опреме у служби туризма / угоститељства.

Сектор вина и алкохолних пића

- Грађевинско проширење / реновирање и опремање објеката за производњу, флаширање и складиштење вина и алкохолних пића и дегустационе сале за вински туризам и друге облике сеоског туризма, као и уређење простора у винарији и дестилерији;

- Опрема за производњу вина и алкохолних пића и сировина (стаклене боце, затварачи, чепови и етикете);

- Лабораторијска опрема (осим стакленог посуђа) за унутрашњу употребу;

Подршка за промоцију ZOI производа и њихове продаје;

- Изградња / проширење / обнова постројења за пречишћавање отпадних вода и спречавање загађења ваздуха;

- Изградња постројења за производњу енергије из обновљивих извора за сопствену потрошњу (соларна енергија, хидроелектрана, ветротурбине, електране на биомасу, измењивачке пумпе)

Шта је финансирање као врста и ниво?

Интензитет помоћи, изражен као удео јавне подршке у прихватљивим трошковима инвестиције, износи до 65%.

Стопа суфинансирања ЕУ износи 75% јавне помоћи.

Примаоци се могу пријавити са више пројеката током IPARD програма. Пријава за следећи инвестициони пројекат може се поднети након финализације (коначне исплате) претходног инвестиционог пројекта.

Прималац може тражити подршку, без обзира на укупну вредност инвестиције, за прихватљиве трошкове у оквиру следећих плафона:

- Минимално 20.000 ЕУР;
- Највише 300.000 ЕУР.

Прималац се може пријавити за највише три пројекта и добити укупну подршку од највише 400.000 ЕУР јавне подршке из IPARD II програма.

III. Примери за различите програме

1. Европски фонд за стратешка улагања (EFSI)

Оквирни зајам за побољшање енергетске ефикасности хотела и туристичких одмаралишта? (Извор: Пројекти EIB; <http://www.energiespositif.fr>)

У новембру 2015. године, EIB је одлучила да одобри кредитну линију у износу од 500 милиона евра за "Caisse des Dépôts" и њеног агента "Société pour le logement intermédiaire" (SLI) за финансирање њиховог приступачног програма за изградњу станова. SLI група може користити ову кредитну линију током 5 година за финансирање зајмова до 25 година. Циљ је изградња 13.000 повољних станова за изнајмљивање у областима у којима недостаје до 2019. SLI ће финансирати мале пројекте (мање од 50 милиона евра) за нове домове који ће спадати у категорију „Готово нула енергетске зграде“. Уштеда енергије помоћи ће домаћинствима да врате своје зајмове.

Независне финансијске компаније за обнову приватне становања у енергетском окружењу у Ил де Франсу такође су добиле EFSI финансирање (100 милиона евра за "SEM Energies Positif"). То ће финансирати изолацију зграда и прозора, као и обнова система за

производњу и дистрибуцију топлоте у зградама, вентилационим системима и електричним апаратима који су део заједничког станарског простора (светла, пумпе итд.). Употреба обновљивих извора енергије (нпр. Биомаса или соларни колектори) такође може бити укључена у радове.

Скупљање великог броја малих пројеката на регионалном или националном нивоу такође би могло бити опција за старење хотела и туристичких одмаралишта која нису енергетски ефикасна.

Допринос ЕУ: 500 милиона евра (одобрено у фебруару 2016.) - Ниво финансирања од ЕУ: 33%

2. Европски фонд за регионални развој (ERDF)

Водопади Кримл некада су развијали иницијативу за здравствени туризам (Аустрија) (Извор: Инфорегио база података; www.hohe-tauern-health.at)

Туризам у регији Оберпинзгау националног парка Hohe Tauern је стагнирао. Стога су регионалне власти кренуле у развој нових туристичких производа користећи научне доказе о здравственим предностима истакнуте локалне карактеристике: највиших водопада у Европи са падом од 380 м. 2006. године Универзитет са седиштем у Салцбургу заиста је основао научну лабораторију у близини водопада Кримл за проучавање фино распршеног високо концентрованог аеросола произведеног водом која је ударала о под. Показао је благодати овог природног аеросола за људе који пате од астме и алергија: свакодневно шетање око водопада може смањити симптоме са позитивним ефектима у трајању од неколико месеци. Заједно са осталим локалним карактеристикама (ниско загађење, низак ниво гљивичних спора и кратка сезона цветања),

Уз подршку ERDF програма „Јачање регионалне конкурентности Салцбург 2007–2013“, студија изводљивости испитивала је алерголошке услове које хотели морају да испуне да би били део овог новог здравствено-туристичког пакета, како могу да буду сертификовани и да ли је довољан број хотела. Једанаест локалних хотела је подвргнуто потребним мерама реновирања / адаптације како би понудило собе са сертификатом за заштиту од алергија. Сарадња са регионалном болницом такође је развијена да помогне хотелима који пружају приступ медицинским услугама као део свог „премиум производа“. Кампања промоције која је уследила усмерена је на особе са алергијама и госте са високом здравственом свешћу (ценећи смештај прилагођен алергијама и висококвалитетну исхрану).

Идеја се затим проширила на локалну дрвну и грађевинску индустрију, а водећа компанија за прераду дрвета придружила се иницијативи за сарадњу са универзитетским институтом на изградњи производа од дрвета „отпорног на алергије“ (од намештаја до кућа).

Финалиста награде РегиоСтарс за 2012. годину, овај пројекат је пример како традиционални сектор може да иновира у руралном подручју радећи са научним партнерима. Конкретно илуструје шта је „паметна специјализација“. Локални хотели су имали користи (с бројем ноћења током летње сезоне која се кретала са 60.000 у 2008. на 78.000 у 2010), али осим тога то доприноси положају читавог региона, укључујући и Национални парк.

Допринос ЕУ: 125.000 € - Ниво финансирања ЕУ: 25%

BB2 HERITAGE nrojekt (БЕ, ФР, НЛ, УК) (Извор: Пројекти територијалне сарадње - KEEP; www.worldwar2heritage.com/)

Други светски рат имао је трајни утицај на пејзаж Канала и Северног мора. Многи физички остаци попут бункера и утврђења још увек су остали, али су запуштени и недоступни јавности. Исто се донекле односи и на сећања очевидаца.

Уз подршку „Прекограничног оперативног програма 2 “ 18, пројекат „Наслеђе другог светског рата“ имао је за циљ да обезбеди очување овог наслеђа и побољша приступ њему. Комбиновање физичког и интелектуалног наслеђа заиста је најбољи начин за упознавање овог историјског периода. Десет партнера, сваки одговоран за кључна места наслеђа из Другог светског рата и стручњак за тумачење овог наслеђа, направили су попис физичких реликвија, прикупили извештаје очевидаца из Другог светског рата и побољшали приступ овом наслеђу. Такође су развили туристички потенцијал ових локација стварањем низа интерактивних и дигиталних апликација, као и „стаза за откривање“ за пешаке, бициклисте и аутомобиле. Бесплатна апликација под називом Други светски рат, на пример, води посетиоце на прекограничном путу откривања у регионима Зеланд-а, Западне Фландрије,

Допринос ЕУ: 2.108.055 ЕУР (2011-2014) - Ниво финансирања ЕУ: 50%

ATRIUM - Европска рута за архитектуру тоталитарних режима (Извор: Пројекти територијалне сарадње - KEEP; <http://www.atrium-see.eu/>)

Нови облици архитектонског и урбанистичког дизајна развијани су од 1920-их са фашистичким режимом у Италији до 1960-их са комунистичким режимима у Источној Европи. Ово наслеђе страшне прошлости сматрало се корисним за локални развој ако се правилно валоризује.

То је био циљ пројекта „Архитектура тоталитарних режима у урбаним менаџментима“ који је финансиран од Програма транснационалне сарадње југоисточне Европе. Почело је са избором зграда и места од посебног значења као што су Форли у Италији, Солун у Грчкој или Димитровград у Бугарској. Припремљен је транснационални приручник за очување и

економску валоризацију таквог наслеђа. Учесници су сакупљали и каталогизовали дигиталне фотографије архива, филмова, усмених сведочења, намештаја итд. Израђени су промотивни материјали и организована обука за стварање нових туристичких услуга. **ATRIUM** је 2014. године постао европска културна рута коју је потврдио Савет Европе.

Допринос ЕУ: 1.407.076 € (2011-2013) - Ниво финансирања ЕУ: 73%

Пројекти сарадње између океанографских музеја у региону Јужног Балтика

(Извор: Пројекти територијалне сарадње - КЕЕР; <http://www.balticmuseums.org/>)

Програм Јужног Балтика подржао је два пројекта (БалтикМузеји 2.0 и БалтиМузеји 2.0 Плус) за развој информација о прекограничном туризму у четири океанографска музеја: „Немачки океанографски музеј“, „Гдиниа Акуариум“ у Пољској, „Литвански морски музеј“ и „Музеј светског океана“ у Калињинграду. Како су партнерски музеји главна туристичка атракција у свом региону, ови пројекти доприносе регионалном економском развоју.

Уз помоћ локалних универзитета, ови партнери су развили заједничку веб страницу (www.balticmuseums.net), са заједничким системом онлине продаје карата, и атрактивне погодности за оне који посете најмање два музеја у току једне године. Након тога уследио је заједнички развој такозваних „е-водича“. Ови електронски системи вођења нуде туре по мери (нпр. За родитеље са децом) на неколико језика. Њихов садржај и материјал дизајнирани су да надограђују комплементарност музеја.

БалтикМузеји 2.0 Плус је такође обухватио промотивну кампању око ових нових функција, користећи маркетиншке активности засноване на Интернету (нпр. Оптимизација претраживача, огласи на претраживачима) и традиционалнија средства (нпр. Билтене, флајере, бесплатне картице, промоцију путем туристичких организација).

Допринос ЕУ: 1.911.555 € (2008-2014) - Ниво финансирања ЕУ: 85%

Incrediblue - мрежна платформа за резервацију приватних бродова за разоноду (Грчка)

Развио га је грчки Старт-уп са седиштем у Волос-Тесалији, **Incrediblue** је мрежна платформа која повезује власнике бродова широм Медитерана са потенцијалним изнајмљивачима. Пружа услуге резервације сличне услугама ноћење са доручком или Убера. Са више од 2100 чамаца и посаде (једрилица, катамарана, моторних јахти ...) наведених на својој веб страници, **Incrediblue** омогућава гостима.

Дигитални туризам у Велсу - Алиса у земљи чудеса (УК) (Извор: http://ec.europa.eu/regional_policy/; <https://www.youtube.com/>)

Програм „Дигитални пословни оквир за туризам“ (DBTF) који је развио Висит Валес пружио је ИСТ дијагностичку услугу за 738 појединачних предузећа, веб платформу (схаревалес.цом) за размену знања широм индустрије, 44 грантова за побољшање пословних перформанси кроз дигиталне технологије и низ активности дигиталног маркетинга повезан са новом веб локацијом Посетите Велс (која је само у 2014. години удвостручила свој промет са 3,5 милиона сесија).

Четрдесет нових дигиталних производа који имају за циљ посебно побољшање туристичког искуства развијени су захваљујући DTBF-у. То укључује дигиталну интерпретацију у Llanelly House, једној од најлепших грузијских градских кућа у Велсу (интерактивни екрани осетљиви на додир на кључним местима ове зграде, играње и слично), као и развој уроњених е-дигиталних стаза у Llanelly. Надовезујући се на градске везе са књигама Алиса у земљи чуда (Алис Лиддел, девојчица која је инспирисала Луиса Карол-а, проводила је тамо празнике), „Пратите белог зеца“ је 3Д апликација за проширену стварност са Алис, Белим зецом, лудим Шеширцијом, ..., водећи посетиоце кроз пејзаже и класичне викторијанске пределе у којима је Алиса живела.

Допринос ЕУ: 6.528.439 € (2009-2015) - Ниво финансирања ЕУ: 55%

3. Кохезиони фонд (CF)

Управљање поплавама дуж реке Тисе (Мађарска) (Извор: Инфорегио база података)

Део програма под називом „Побољшање плана Vásárhelyi“, овај пројекат имао је за циљ решавање проблема поплава у долини Тисе у источној Мађарској. Финансиран од стране мађарског „Оперативног програма за животну средину и енергију“ за период 2007-2013, дозволио је изградњу резервоара омеђеног насипима, са контролисаним структурама за унос / излазак воде. Успостављен је и систем мониторинга животне средине за мерење његовог утицаја на природно станиште. Овај резервоар воде од 99 милиона м³ допринео је смањењу поплавних таласа и управљао околним природним пејзажом. Ово је користило туризму заснованом на природи у том подручју.

Допринос ЕУ: 45.415.314 € (2007-2013) - Ниво финансирања ЕУ: 82%

4. Европски социјални фонд (ESF)

Подстицање сеоског туризма кувањем са локалним производима (Извор: Списак пројеката Европског социјалног фонда)

ESF је подржао програм обуке „Кување са локалним производима“ који је у округу Веркорс (Француска) организовао AFRAT, удружење за обуку сеоских људи у туристичким активностима. Ослањајући се на праксе и историју терроира, тј. Обука је комбиновала теорију и праксу, упознавајући студенте са локалним произвођачима и договарајући се о радном искуству (хостели, сеоски ресторани, сеоска предузећа, дворишта и туристички центри). Сви учесници (шегрти кувари) нашли су посао на крају програма. Кување са локалним производима показало се да стимулише туристичко пословање у околини.

Допринос ЕУ: 52.776 € (2010) - Ниво финансирања ЕУ: 50%

Програм обуке за туристичке менаџере и супервизоре на Малти (Извор: Списак пројеката Европског социјалног фонда & тоурисм.гов.мт)

У 2011. години, управа за туризам Малте добила је 3 милиона евра од малтешке владе и ЕСФ-а (25% -75% суфинансирања) за свој програм обуке "Advance: Training Tourism Leaders". Програм је организован око две платформе: једне за 450 виших менаџера и друге за 300 средњег менаџмента и супервизора у туристичком сектору. Предавање је изводило 12 страних стручњака. Одржани су тренинзи у водећим туристичким установама и понуђено је индивидуално менторство.

Допринос ЕУ: 3,5 милиона евра (2008-2013) - Ниво финансирања ЕУ: 85%

Развијање алтернативног начина представљања главног града Словеније туристима (Извор: листа пројеката Европског социјалног фонда)

Босанско културно удружење Словеније добило је средства ЕСФ-а за свој пројекат "Алтернативна Љубљана" који укључује "алтернативне знаменитости" у туристичку понуду Љубљане. Намера је да се посетиоцима главног града Словеније понуди „мултикултурални пут“ који комбинује традиционалну словеначку културу са културом усељеника, попут немачке, италијанске и јеврејске заједнице, и мањина које долазе из других делова бивше Југославије. Пројекат такође има за циљ смањење обуке младих кроз обуку (како направити видео снимке који помажу посетиоцима и становницима да истражују богату историју, архитектуру и кулинарске ужитке града ...).

Промовисање улоге жена предузетница у културним рутама (Извор: <http://rutas.legadoandalusi.es/>)

Фондација "El Legado Andalusi" подржава развој културних рута око 800-годишњег хиспанско-муслиманског наслеђа на југу Шпаније. У јулу 2012. године, Фондација је одржала европски семинар који суфинансира ЕСФ о томе како предузетнице на селу могу учествовати у подстицању туризма и економског развоја дуж таквих „културних рута“ широм Европе.

5. Европски пољопривредни фонд за рурални развој (EAFRD)

" Руте без баријера " - Туризам доступан у Португалу и Шпанији (Извор: база података пројекта Програма руралног развоја; <http://www.terrasdentro.pt>)

Овај LEADER (транснационална сарадња) пројекат промовисао је „приступачни туризам“ за особе са инвалидитетом на четири територије Локалне акционе групе у Португалу и Шпанији. Сваки од партнера је прилагодио музејски простор са потпуно доступним садржајима; креирао интерактивну веб страницу доступну свим корисницима; предузели многе акције за подизање свести, укључујући нови приступачни туристички водич; итд. Туристичке услуге и атракције у сваком подручју LAG-а сада су више „инклузивне“.

Допринос ЕУ: 160.000 € (2010-2012) - Ниво финансирања ЕУ: 40%

„Код седлара“ - Бугарска (Извор: база података пројекта програма руралног развоја)

Покрајина Ловеч, смештена у централном делу бугарских планина, има предиван пејзаж и снажну традицију у производњи рукотворина. Христо Христов, специјализован за производњу коже и нарочито седларских производа, одлучио је да сагради пансион у Априлтси-у и реновира зграду која ће се користити као радионица за седларске занатске производе. Мали пансион 'На седлу' може да прими до 4 особе. Радионица се користи за изложбе занатских производа и показује како се производи, пружајући туристима могућност да вежбају. Заједно са обиласцима коња, очекује се да ће ове активности довести до повећане производње и продаје, као и помоћи у промоцији локалне традиције.

Допринос ЕУ: 15.144 € (2013-2014) - Ниво финансирања ЕУ: 30%

"In den Bongerd" - Терапијске куће за одмор за инвалиде (Извор: база података пројекта Програма руралног развоја; Веб локација пројекта)

Породица Стек желела је да њихова воћарска компанија пружа нове услуге инвалидима или хроничним болесницима. Њихов воћњак је био поплочан стазама, чинећи ово мирно окружење доступним овим особама и њиховим породицама. Прилагођена медицинска нега била је доступна у сарадњи са локалном организацијом. Објекти за

рекреацијски смештај компаније сада пружају додатни приход воћарској компанији.

Допринос ЕУ: 68.768 € (2009-2010) - Ниво финансирања ЕУ: 20%

6. Европски фонд за поморство и рибарство

Откривање узгоја шкољкастих риба у Pays d'Auray (Бретања - Француска) (Извор: Фарнет)

Pays d'Auray је познат по риболову и продаји и узгајању рибе. Међутим, ови сектори су под притиском због велике потражње за становима (секундарна пребивалишта). Стога је успостављено јавно-приватно партнерство за развијање циљане туристичке понуде за откривање риболова и узгоја шкољки (подршка за стварање „куће остриге“; програмирање посета местима за узгајање шкољки, прерађивачким компанијама, аукција у Quiberon-у; путеви открића, везе између произвођача, власника ресторана и потрошача, итд.).

Допринос ЕУ: 500.000 € - Ниво финансирања ЕУ: 42%

Мултифункционални рибљи ресторан, продавница и радни простор (Северни Јутланд - Данска) (Извор: Фарнет)

Хуне, градић од 3 000 становника, смештен на 40 км од једне од најбољих данских туристичких дестинација (град Алборг), има прелепе плаже, али нема ресторана и продавница који се фокусирају на висококвалитетне рибље производе. Могенс Клаусен, путујући продавач рибе, одлучио је да оснује свој ресторан, у комбинацији са рибарницом и пушницом (што надокнађује ниску активност ресторана током сезоне јесен / зима). Контактирао је FLAG Северног Јутланда која му је пружила техничку и финансијску подршку. Отворен током целе године, његов комплекс отворио је 6 целодневних послова са пуним радним временом за локално становништво, а особље се током летње сезоне повећало на 20 сталних еквивалената.

Допринос ЕУ: 22.500 € - Ниво финансирања ЕУ: 3,3%

Рибарско село Ано 1906 (Бремен - Немачка) ((Извор: Фарнет)

Циљ овог пројекта био је повећати атрактивност дотрајалог и донекле индустријског изгледа луке Бремерхавен. Локални велетрговац рибом са седиштем у луци и локални FLAG сарађивали су на успостављању малог рустикалног рибарског села на улазу у луку, сачињеног од 11 колиба са сламом, заснованих на традиционалним рибарским колибама из 1906. године. Ресторани, могућности куповине (одећа и риба) и разгледање града били су уређени као „свет поморске атракције“ усмерен око риба. Обновљена је и најстарија

постојећа „сала за паковање рибе IV “ (основана 1906). Око 15 трговачких компанија и гастронома сада нуди своје производе и услуге у овим халама.

Допринос ЕУ: 158.000 € - Ниво финансирања ЕУ: 40%

7. LIFE

Развој одрживог туризма у националном парку Слитере (Летонија) (Извор: База података LIFE пројеката; веб страница Полпроп-Натура)

Изабран међу најбоље LIFE еколошке пројекте за 2012. годину, POLPROP-NATURA имао је за циљ развој одрживог модела управљања туризмом за Натура 2000, користећи Национални парк Slītere као место демонстрације. Све је већа потражња за екотуризмом, али многи туристи нису свесни сврхе Natura 2000 и не понашају се увек правилно на њеним локацијама.

Под вођством Латвијске развојне агенције "Lauku Ceļotājs", пројекат је створио пет нових производа одрживог туризма за ово подручје (парк водич; проналазач биљака који садржи уобичајене, али атрактивне врсте уместо да излаже ретке и осетљиве врсте; атракције и руте до мање осетљивих зона парк; јефтин и једноставан начин обележавања обилазака рута;...).

Такође је развила методологију праћења која пружа кључне податке за нове туристичке иницијативе и спровела кампању подизања свести о Natura 2000, заједно са дистрибуцијом водича о одрживим туристичким производима заснованим на природи у 14 националних паркова у балтичким земљама.

Као резултат, дошло је до повећања броја посетилаца, дужине њиховог боравка и новца који су у просеку потрошили на територији парка. Број компанија које нуде услуге / производе посетиоцима повећан је са 23 на 48. Пружаоци туристичког смештаја, водичи (природа), угоститељске услуге (кафићи, фарме које нуде дегустацију производа и obroка на захтев), произвођачи традиционалне димљене рибе, изнајмљивање опреме предузећа, занатлије су имале користи.

Допринос ЕУ: 244.900 € (2009-2012) - Ниво финансирања ЕУ: 49%

Туризам ради очувања у геопарку Burren and Cliffs of Moher (Ирска) (Извор: LIFE Пројект база података; Геопарк- LIFE)

Подручје Burren има богату и разноврсну флору и фауну, археолошке споменике и традиционалне културне праксе. Концентрација туриста - 90% током летњих месеци - међутим има озбиљне еколошке импликације (коришћење ресурса ...). Штавише, док литице

Мохер (једна од највиших морских литица у Европи) привлаче до милион посетилаца годишње, друга пожељна туристичка локација удаљена само 20 км - Шетња Black Head Loop - привлачи мање од 3000 посетилаца годишње.

Пројекат " Burren Tourism for Conservation " (такође назван Геопарк LIFE пројекат) има за циљ да помири развој туризма са очувањем биодиверзитета и културног наслеђа. Смањење утицаја туризма на Burren заиста је начин да се повећа његова „носивост“. Пилот акције укључују програм управљања ресурсима за око 100 предузећа (који се баве употребом сунчевих цеви које доводе сунчеву светлост у тамне делове зграде, постављање паметних бројила ...) и унапређење 4 споменика и 3 природна локалитета (дугорочне мере заштите од локалитет док се око њега могу одвијати туристичке активности). Подијелит ће се лекције из његових пилот акција, посебно кроз сетове алата, који нуде методологију „туризма за очување“ од вредности за локалне заједнице у Европи.

Допринос ЕУ: 1.108.872 ЕУР (2012-2017) - Ниво финансирања ЕУ: 50%

Кампања за смањење смећа због пушења на плажама (Грчка) (Извор: LIFE Projects база података; LIFE -ammos)

Морско смеће је један од најозбиљнијих еколошких проблема 20. века. Негативно утиче на људско здравље и економију, утичући на туризам, индустрију и сектор рибарства.

Координиран од стране НВО (Медитеранске SOS мреже), пројекат има за циљ побољшање естетске вредности плажа и јачање хигијене, као и умањивање потребе за скупим чишћењем. Ово се ослања на интегрисану информативну кампању за спречавање / смањење смећа повезаног са пушењем у приобалним областима Грчке.

Допринос ЕУ: 299 709 ЕУР (2013-2015) - Ниво финансирања ЕУ: 50%

8. Horizont 2020

CHESS - персонализоване интерактивне приче у музејима и културним знаменитостима (Извор: <http://www.chessexperience.eu/>; <http://cordis.europa.eu/>)

Институције културног наслеђа морају учинити своје колекције привлачнијим посебно за младе „дигиталне домороце“, док истовремено користе недавно развијене дигиталне библиотеке. Истовремено, нови мобилни уређаји (паметни телефони, таблети) омогућавају широко примену апликација које се користе у музејима и културним знаменитостима ради побољшања искуства посетилаца.

CHESS (Искуства културног наслеђа кроз друштвено-личне интеракције и приповедање) зато је користио различите технике за пружање персонализованих интерактивних прича. Често укључују интерфејс проширене стварности, ове културне

„авантуре“ се континуирано прилагођавају индивидуалним профилима и преференцијама својих посетилаца. Тестирани су на различитим локацијама; од којих су најзначајнија два светски позната музеја, Нови музеј Акропоља и Cité de l'Espace у Француској.

Да би то постигао, CHESH је морао да спроведе интердисциплинарна истраживања у персонализацији и прилагодљивости, дигиталном приповедању прича, методологијама интеракције и наративно оријентисаним мобилним и мешовитим технологијама стварности, са чврстом теоријском основом у музеолошким, когнитивним и наукама које уче.

Допринос ЕУ: 2.859.712 € (2011-2014) - Ниво финансирања ЕУ: 67%

UnderSafe - Чување подземних туристичких дестинација на сигурном (Извор: <http://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/>; <http://cordis.europa.eu/>)

Пећине, катакомбе и тунели постају све популарнији, са проценом више од 1.800 подземних туристичких атракција у Европи (пре свега у Немачкој, Аустрији, Италији, Шпанији и Француској). Око 27 милиона људи годишње посети ове атракције у Европи. Стога је неопходно осигурати да су сигурни и еколошки прихватљиви. Захваљујући пројекту UnderSafe, пољски вођени конзорцијум (направљен од технолошких МСП, компаније која експлоатише туристички рудник соли и политехничког универзитета) развија бежични интелигентни систем који обезбеђује даноноћно откривање и рано упозоравање на потенцијалне опасности за туристи, водичи и професионалци који раде под земљом.

Захваљујући посебној огрлици или наруквици, корисници приступају централном надзорном систему путем свих популарних мобилних уређаја. Упозорења се издају када људи уђу у подручја која нису за посетиоце или у нестабилне зоне, када посетилац остане непокретан током дужег временског периода или када неко заостаје за групом. Систем такође омогућава контролу околине подземног објекта у смислу физичких параметара (нпр. Влажност, температура) и осетљивости гасова (нпр. Угљен-диоксид, кисеоник, угљен-моноксид). Захваљујући томе, може, на пример, да израчуна максималан број посетилаца које нека локација може да прими без уништавања флоре и фауне или древних цртежа. Такође ће садржати структурне сензоре за откривање падина стена и кретања клизишта.

Допринос ЕУ: 1.045.400 € (2011-2013) - Ниво финансирања ЕУ: 75%

OntoWiki за управљање знањем у предузећима, е-учење и е-туризам (Извор: <http://cordis.europa.eu/>)

Специјализоване активности воде до специјализоване терминологије и концепата. Због тога је тешко комуницирати и делити знање унутар компаније, сектора, Онтологије, речници, тезауруси су развијени да олакшају комуникацију између људи и рачунара, како међу људима, тако и међу рачунарима.

Бесплатни софтвер отвореног кода, OntoWiki је уређивач онтологије и систем за стицање знања. Развијен на Универзитету у Лајпцигу, има велику и активну базу корисника. Овај пројекат је омогућио надоградњу ОнтоВики-а и његово прилагођавање потребама МСП која се баве е-туризмом. Помогao је у припреми за комерцијално коришћење овог семантичког софтвера за сарадњу.

Допринос ЕУ: 943.800 ЕУР (2008-2011) - Ниво финансирања ЕУ: 64%

CrossCult: поновна употреба дигиталног културног наслеђа (Извор: <http://cordis.europa.eu/>; <http://www.crosscult.eu/>)

CrossCult има за циљ подстицање развоја нових предузећа која искоришћавају богато европско дигитално културно наслеђе. То би се могло постићи коришћењем дигиталних културних добара за поновну интерпретацију европских прича. Пројекат ће створити јединствене прекограничне перспективе повезивањем постојећих дигиталних историјских извора и стварањем нових кроз учешће јавности (ставови грађана о артефактима да би се дигитализовали).

CrossCult ће бити имплементиран кроз 4 водећа пилота из стварног света који укључују укупно 8 локација широм Европе. Биће реализовано кроз учешће 11 партнера и 14 придружених партнера, укључујући информатичаре, истраживаче друштвених наука и човечанства, историчаре и приватне компаније из 7 европских земаља.

Допринос ЕУ: 3.503.358 € (2016-2019) - Ниво финансирања ЕУ: 95%

RICHERS - Обнова, иновације и промене у културном наслеђу (Извор: <http://cordis.europa.eu/>; <http://www.riches-project.eu/>)

Свеприсутне дигиталне технологије приморавају нас да постављамо кључна питања: како се институције културног наслеђа (СН) могу обновити и преправити? Како све разноликије друштво треба да користи наш СН? Како грађанин ЕУ, сам или као део заједнице, може играти виталну ко-креативну улогу? Која су ограничења нових технологија у представљању и промоцији СН? Како се СН може приближити публици иноватора,

квалификованих произвођача, кустоса, уметника, економских актера? Како СН може бити сила у новој економији ЕУ?

Овај истраживачки пројекат ће, између осталог, покривати ауторска права / права интелектуалног власништва, комодизацију КН и КН засноване на учинку. Извештаји, препоруке и смернице засновани на доказима биће произведени за употребу од стране креатора политике, националних агенција и практичара ЦХ.

Допринос ЕУ: 327.900 ЕУР (2013-2017) - Ниво финансирања ЕУ: 100%

ALHTOUR: Животна лабораторија здравственог туризма (Извор: <http://cordis.europa.eu/>)

Пројекат ALHTOUR има за циљ јачање научне изврсности и иновационих капацитета у технологијама за самосталан живот примењеним на здравствени туризам који је идентификован као кључни покретач територијалног развоја. Допринеће искоришћавању могућности које нуди Силвер Економи и захтева за активно и здраво старење.

Конкретно, партнери из 4 европске регије успоставиће „Лабораторију за живот у здравственом туризму“ око Универзитета у Лисабону. („Жива лабораторија је еколошки систем са отвореним иновацијама усмерен на корисника, који често делује у територијалном контексту (нпр. Град, агломерација, регион), интегришући истовремене процесе истраживања и иновације у оквиру партнерства између јавног и приватног становништва.“ - Википедиа) . Партнери ће се бавити преносом знања користећи се академском изврсношћу универзитета у ове 4 регије, као и комплементарностима и синергијама међу њиховим стратегијама паметне специјализације.

Допринос ЕУ: 1.175.205 € (2016-2018) - Ниво финансирања ЕУ: 100%

9. COSME

EuroVelo 13 - Стаза гвоздене завесе (AT, CZ, DE, EE, FI, LT, LV, PL)(Извор: Европа)

„Стаза гвоздене завесе“ (SGZ) део је Европске мреже бициклических рута (ЕуроВело) коју је покренула Европска федерација бициклиста. Амбиција компаније Еуровело је да развије висококвалитетне бициклическе руте које повезују све земље у Европи, како би их користили дугогодишњи бициклически туристи, као и локално становништво за кратка слободна путовања.

ИСТ (Еуровело 13) иде линијом која је пола века насилно делила Европу на Исток и Запад. Подсећа људе и нације на хладни рат и достигнућа новог демократског поретка у

Европи. Могла би постати водећа компанија марке „Европа“ са мало негативних утицаја на животну средину и многим позитивним социјалним и економским користима.

Овај пројекат се фокусира на северни део ИСТ. Циљ му је развити / промовисати транснационални туристички пакет дуж тог дела, као и да олакша настанак јавно-приватних партнерстава око цикло-туризма.

Допринос ЕУ: 200.000 ЕУР (2014-2016) - Ниво финансирања ЕУ: 75%

Откривање европских руралних подручја помоћу апликације Лимес
(<http://www.mobilise-europe.mobi/limes>; <http://limes.per-rlp.de/limes-app-4/>)

Некада утврђена граница Римског царства, лимес, пролази кроз 10 европских земаља, углавном у руралним областима. Део овог важног елемента европске културне баштине већ је проглашена светском баштином УНЕСКО-а, али није довољно позната од европских и међународних туриста. Иако ове земље имају бројне музеје, историјске руте, археолошка налазишта и места за лепоту дуж Лимеса, ова поједина места заиста још увек нису повезана.

Уз подршку програма СІР између 2011. и 2013. године, „Европски савез за мобилне и мобилне индустрије“ је зато развио апликацију LIMES-Mobile у тестним регионима у три европске државе: Доња Аустрија, Русе у Бугарској и Рајна-Палатинат у Немачкој („Иновативни и мобилни европски културни услужни туризам у руралним областима “). Захваљујући овој апликацији, европска историја постаје жива пратећи липе. Следили су и други региони, а апликација сада такође постоји у 3Д верзији.

Европска рута за астротуризам (BG, EL, ES, IT, PT) (Извор: Европа)

Астро-туризам је у порасту у глобалној туристичкој понуди. Стога је пројекат усмерен на развој руте европских места од астрономског интереса, која обухвата благо од праисторије до данас. Између осталог, процениће европску имовину и потенцијал, израдити водиче о одабраним опсерваторијама, тестирати сесије звездања, организовати тематске руте (неке од њих и ноћу), комуницирати о резултатима демо искуства, ... Ова рута би на крају требало да позове путник да открије свемир кроз европско небо као и европски научни допринос астрономији.

Допринос ЕУ: 200.000 ЕУР (2013-2015) - Ниво финансирања ЕУ: 75%

Европски план врхунске чоколаде (BE, DE, ES, FR, IT, UK) (Извор: <https://ec.europa.eu/easme/>)

Многе европске луксузне индустрије су међу најкреативнијима (мода, парфеми итд.). Њихову светску репутацију треба даље користити за повећање туристичких токова око нишних производа током ниске и средње сезоне. CHIELI (Чоколадно наслеђе у европском животу и идентитету - Европски чоколадни пут) има за циљ стварање, развој и промоцију новог европског пута око врхунске чоколаде.

Допринос ЕУ: 400.000 ЕУР (2015-2016) - Ниво финансирања ЕУ: 75%

10. Програм Креативна Европа

Подржавање туристичке информативне мреже индустријског наслеђа у Европи

(Извор: пројекти Креативне Европе; <http://www.erih.net/>)

Северозападна Европа била је колевка индустријске револуције. Бављење индустријским баштине су скупе и траже иновативна решења. Будући да су део заједничког европског наслеђа, одлучено је да се подржи трансевропска сарадња чији је циљ подстицање уважавања, разумевања, заштите и промоције овог наслеђа.

Мрежа ERIH (Европска рута индустријског наслеђа) покренута је 1999. године као пројекат Interreg II Ц. Донео је Мастер план са конкретним идејама и активностима за промоцију европске индустријске баштине. Овај план се прогресивно спроводи захваљујући даљим средствима ЕУ. На пример, развијена је европска марка за индустријско наслеђе, потпомогнута корпоративним дизајном, логотипом, печатом квалитета, натписима и производима за штампу захваљујући бившем програму ЕУ за културу (2002-2007). Успостављен је систем рута између важних места индустријског наслеђа („сидришта“) која поседују добро развијену туристичку инфраструктуру. ERIH је такође радио на томе да индустријско наслеђе учини привлачним за децу и младе. Са више од 1.000 места индустријског наслеђа у 43 земље,

Бесповратна средства за 2015. годину имају за циљ да осигурају дугорочну одрживост мреже пружањем додатних услуга и погодности својим члановима. То ће укључивати истраживање тржишта, базу података стручњака, унакрсни маркетинг ..., али и подршку за размену искуства и културну сарадњу (заједнички догађаји, развој публике, размена култура и уметника итд.). Бесповратна средства ће помоћи у јачању секретаријата ERIH-а и успостављању националних поглавља и међународних тематских радних група.

Допринос ЕУ: 184.143 € (2015-2016) - Ниво финансирања ЕУ: 60%

Пратите

Викинге

(Извор:

пројекти

Креативне

Европе;

<http://www.destinationviking.com/>)

Пројекат „Прати Викинге“ окупља мрежу партнера чланова „Дестинација Викинг Удружењл“. Његов циљ је да транснационално викиншко наслеђе учини доступним и разумљивим публици широм света. Његове кључне компоненте су:

- Развој публике (на различите начине, укључујући употребу нових технологија као што су друштвени медији, мобилне апликације, веб страница);
- Изградња компетенција у пословним моделима (разменом најбољих пракси и стручних савета на семинару о пословном развоју);
- Јачање међународне мреже;
- Међународни туристички догађај за промоцију интересовања за викиншко наслеђе и туризам баштине (организовањем путујуће групе викиншких глумаца и уметника на викиншка тржишта и сличне догађаје широм Европе).

Допринос ЕУ: 1.960.000 € (2015-2019) - Ниво финансирања ЕУ: 50%

Lux Scientia - европско сазвежђе (Извор: <http://www.culturefund.eu/projects/lux-scientia-a-european-constellation>)

Пројекат је омогућио трансевропску сарадњу између три европска фестивала светлости (Artichoke фонд у Великој Британији, Скиваи у Пољској и Валгусфестивал у Естонији). Од тројице уметника, по једног из сваке земље домаћина, затражено је да направе лаган рад с обзиром на три дотична града. Њихову инсталацију делио је сваки град. Промовисање градова као места динамичне дискусије и иновативне уметности повећало је њихову видљивост као европских културних средишта.

Lux Scientia је такође пружио прилику резидентним уметницима и научницима да разговарају о научним и естетским аспектима светлости, што је кулминирало на лондонском симпозијуму у фебруару 2012. Дебата је допринела подизању свести о заједничком европском наслеђу, неговању међусобног разумевања и слављењу културне разноликости од три државе.

Допринос ЕУ: 199.300 € (2011-2012) - Ниво финансирања ЕУ: 50%

11. Erasmus +

Innoguide 2.0. Подстицање иновација међу туристичким водичима (BE, NL, DK, FI, HR) (Извор: Erasmus + платформа; <http://www.innoguidetourism.eu/>)

У нашем глобализованом свету који се брзо мења, туристички водичи морају да имају посла са културно разноликом публиком која брине о животној средини и траже туре које укључују сва њихова чула. Ово захтева нови скуп вештина и компетенција.

Да би помогли водичима да постану иновативнији и креативнији (укључујући захваљујући новим технологијама), 10 партнера из 8 европских земаља удружило је снаге да би развило мрежну платформу под називом „Innoguide“, уз подршку бившег Програма за целоживотно учење ЕУ. Ова платформа, између осталог, пружа: (а) бесплатне модуле за е-учење о интеркултуралном, одрживом и искуственом вођењу путовања; (б) видео снимци са примерима добре праксе за инспирацију; (ц) блогови за партнере; и (д) приручник за организације / компаније које ће водити ове теме у свој рад.

Захваљујући Innoguide 2.0., Наставни материјали ће бити ажурирани и тренутна „Moodle“ платформа надограђена како би постала динамичнија и интерактивнија за водиче, тренере водича и организације водича. Такође ће бити организоване различите радионице за тренере. И на крају, али не најмање важно, развити ће се различити алати за дизајн услуга („Innoguide self-scan“) и подршка за друштвену одговорност предузећа која ће помоћи организацијама да постану предузетније и конкурентније.

Допринос ЕУ: 273.555 € (2014-2016) - Ниво финансирања ЕУ: 100%

Платформа за е-учење о алтернативној мобилности и одрживом туризму (АТ, ИТ, СИ, УК) (Извор: Erasmus + платформа; <http://www.streetproject.eu/>)

Многа периферна подручја требају јачу интеграцију са урбаним чворовима. Ова подручја су често богата еколошким и културним наслеђем, али трпе због слабе приступачности и повезаности.

Пројекат S.T.R.E.E.T. (Одрживо транспортно образовање за животну средину и туризам) допринеће стварању нових могућности за периферна подручја применом компетенција за управљање мобилношћу у неурбаним срединама и стварањем новог професионалног профила као стручњак за одрживу мобилност и туризам. Пет партнера ће осмислити и имплементирати програм обуке усмјерен на младе незапослене или подзапослене особе.

Израдиће се платформа за е-учење са он-лине основним курсом отвореним за све учеснике. Потом ће бити одабран одређени број младих учесника који ће учествовати у обуци у иностранству. Ова активност ће се фокусирати на анализу одабраних студија случаја (анализа иновативних решења и приступи решавању проблема, ...), кроз интензиван програм у трајању од 5 дана. Једном када се пројекат допуни, S.T.R.E.E.T. платформа ће и даље бити на мрежи да би постепено нудила више курсева фокусираних на специјалне теме. Такође ће постати виртуални простор за запошљавање са мрежом предузећа која нуде посао или праксу.

Допринос ЕУ: 343.510 € (2015-2018) - Ниво финансирања ЕУ: 100%

HECTOR - Образовни програми за управљање европским културним путевима

(Извор: <http://culture-routes.net/projects/european-projects/hector-project>)

Пројект HECTOR (Отворени ресурси наследства и културног туризма за иновативне шеме обуке у вези са културним путевима Савета Европе) финансира Erasmus + Key у оквиру Акције 2 „Сарадња за иновације и размена добрих пракси“.

Партнери раде на идентификацији и развоју образовних програма у области управљања наслеђем и културним туризмом који се односе на Културне руте, а које је сертификирао Савет Европе. Координира Европски институт за културне руте, укључује Универзитет Париз 1 Сорбона (Француска), Универзитет у Барселони (Шпанија), Универзитет у Болоњи (Италија) и Фондационе Федерико II (Италија).

Допринос ЕУ: 248,125 € (2014-2016) - Ниво финансирања ЕУ: 100%

Атрактивност европског високог образовања у наслеђу и културном туризму

(Извор: <http://www.herculesproject.eu/>)

Уз подршку бившег „ Erasmus Mundus Programme “, пројекат Hercules је створио студентски мрежни водич и базу података о постдипломским курсевима о наслеђу и културном туризму у Француској, Немачкој, Италији и Великој Британији. Ово охрабрује студенте из земаља у развоју (почев од Магреба) да похађају ове курсеве. Заузврат помаже овим земљама да у потпуности искористе своје богато наслеђе, захваљујући квалификованим и обученим стручњацима за туристичко управљање културним богатством.

Штавише, пројекат је олакшао размену искустава између високошколских установа Европе и трећих земаља путем своје веб странице, конференција и Летњег семинара о управљању културним местима светске баштине “у Асизу (Италија).

Допринос ЕУ: 298.918 ЕУР (2011-2013) - Ниво финансирања ЕУ: 100%

Мобилност учења за Пољску вишу стручну школу (оурце: Erasmus + платформа)

Мобилност учења је од суштинског значаја за сектор који је интернационализован попут туризма. Захваљујући Erasmus +, „Академија за хотелијерство и угоститељство“ успела је да пошаље 247 својих студената и наставника у иностранство. Ово је допринело да ова институција (носилац награде „Еразмова повеља за високо образовање“) остане популарна и конкурентна на тржишту високог стручног образовања.

Допринос ЕУ: 429.860 € (2014-2015) - Ниво финансирања ЕУ: 100%

Пракса у Шпанији и Ирској за аустријске приправнике (Извор: Erasmus + платформа)

У аустријској угоститељској индустрији постоји велика потреба за квалификованим радницима са језичким вештинама. Захваљујући овом пројекту „Ирских Аустријанаца“, 32 приправника из струковне туристичке школе у Бад Глеицхенбергу (Аустрија) имаће користи од радних места у Валенсији (Шпанија) и Килкенију (Ирска). Они ће посебно открити свакодневни живот и менталитет у земљи домаћину, побољшати своје тимске вештине заједничким искуством и разменом знања и развити своје језичке вештине.

Допринос ЕУ: 35.439 € (2015-2016) - Ниво финансирања ЕУ: 100%

12. Фонд за запошљавање и социјалне иновације (EaSI)

Микрокредити за покретање посла у туристичком сектору (Извор: Прогресс Мицрофинанце - Портрети предузетника (EIF))

Антонио Мендес Карвалхо био је млади португалски конобар који је неколико година радио под несигурним условима у ресторану. Успео је да отвори свој ресторан на обали Алгарвеа на југу Португалије захваљујући зајму од даваоца микрокредита (Millennium BCP) са гаранцијом Progress Microfinance-a.

Зајам ЕУ: 7.000 €

Мобилност (младих) радника захваљујући EURES-у (Извор: EURES вести)

Немачка је тражила квалификовано особље за сезонско запошљавање у туристичком сектору. Сарадња између EURES-a из Немачке и Бугарске помогла је бугарским тражиоцима посла да попуне ту празнину.

Шератон Франкфурт Аеродромски хотел је међу компанијама које користе EURES мрежу. Суочена са недостатком квалификованих тражилаца посла, ангажовала је висококвалификоване тражиоце посла из Грчке и Румуније за радна места у офису. За такве хотеле додатна је предност имати запосленике различитих националности: не само да говоре неколико језика, већ и стварају мултикултурално окружење које чини да се њихови гости осећају пријатније.

Конференције и студије које финансира PROGRESS (Извор: Еуропа - GROWTH)

Програм PROGRESS суфинансирао је 2009. велику конференцију на тему „Туристичка индустрија: запошљавање и изазови на тржишту рада“ која је размотрила нове изазове и питања релевантна за туристичку индустрију на европском нивоу.

PROGRESS је такође финансирао студију на тему „Хотели и ресторани: Свеобухватна секторска анализа нових компетенција и економских активности у Европској унији“ (април 2009.) која је мапирала структуре, трендове и покретаче промена у потребама за вештинама.

IV. Закључак

У овом водичу за европско финансирање туризма размотрени су и представљени специфични програми у оквиру којих заинтересоване стране у прекограничној туристичкој дестинацији Елин Пелин - Лесковац могу да се пријаве за активности за период 2014-2020. Обезбеђени подаци укључују преглед сваког програма, као и конкретније и практичне смернице у вези са особама и активностима за које се може применити финансирање. Да би се максимизирала корист и практична оријентација управљања, она садржи сажете информације, представљене у табеларном облику, односно програме за које се могу пријавити разне организације и институције и различита предузећа. На овај начин, водич, осим што је водич за избор и пријаву за конкретне програме, може се користити и као својеврсни водич, уз помоћ којег би заинтересовани у прекограничном одредишту могли брже да пронађу и лако корисни програми за себе. Нарочито за оне који су познатији и / или су се већ пријавили за финансирање у оквиру претходних европских програма,

VI. Референце

1. Финансирање ЕУ за сектор туризма, 2014-2020, Европска комисија
2. Водич за финансирање из Европске уније, 2014-2020, Република Бугарска, Министарство туризма

